Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĘS
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK
Copyright

XL. Nr. 31 Redakcija: GLenmore 5-7281 PENKTADIENIS (FRIDAY) BALANDŽIO - APRIL 29 D. 1955 M. Administracija: Glenmore 5-7068 10 CENTŲ

Prieš ginklavimąsi

Žemutinėje Saksonijoje, Vokietijoje, rinkimuose socialdemokratai gavo iš 161 atstovo 59 (turėjo 55), CDU gavo 43 (turėjo 44). Kitos vyriausybinės partijos taip pat po truputį pralaimėjo. Rinkimai ėjo šūkiu dėl Vokietijos apginklavimo, prieš kurį piestu stoja socialdemokratai. Vyriausybę vis dėlto žada sudaryti Adenauerio partijų koalicija.

Demokratijos ir neutralumo amžiuje

Ženevoje Jungtinių Tautų komisijoje žmogaus teisėm Amerikos atstovė Oswald B. Lord balandžio 25 paklausė:

ar Sovietų Sąjunga laiko, kad komisija tautų apsisprendimo teisės vykdymą galės tirti rytų Vokietijoje ir Baltijos kraštuose?

Sovietų ats. Morozovas atsakė — ne, nes rytų Vokietija ir Baltijos valstybės esančios "laisvos, nepriklausomos ir laimingos". "Lietuva, Latvija ir Estija sava valia įėjo į Sovietų Sąjungą, ir tų valstybių gyventojai naudojasi savo nepriklausomybe, vyriausybe ir maitinasi lygiom su kitom Sovietų tautom". O Mrs. Oswald B. Lord tokiais klausimais tik "nuodija atmosferą" komisijoje.

Tokis yra "tikrosios demokratijos" balsas, kuris teises surašo popieriuje ir radijo bangom ore, bet neleidžia jų vartoti praktiniame gyvenime... Prašau su jais "koegzistuoti".

O "tikrojo neutralumo" balsą išleido tokis ponas Nehru, Indijos min. pirmininkas. Jis balandžio 22 Bandunge tvirtino, kad "Nato yra galingas kolonializmo globėjas", o kad Sovietų Sąjunga vidurio ir rytų Europoje nevykdo jokio kolonializmo. Girdi, europiniai satelitai yra "nepriklausomos valstybės ir dalyvauja Jungtinėse Tautose, tai kaip mes jas galim vadinti kolonijinėm teritorijom?.. Kaip mes galim nuspręsti, kuris kraštas yra pavergtas ir kuris ne?"

Panašiai kitados sakė Pilotas: o kas yra tiesa... Tokis yra šių laikų "tikrasis neutralumas".

Ponui "tikrojo neutralumo" atstovui Nehru pasiuntė pasipiktinimo telegramą V. Masens Pavergtų Jungtinių Tautų vardu.

"Pavergtųjų Europos Tautų seimas, atstovaudamas devyniem už "geležinės uždangos" nutildytiem ir pavergtiem kraštam, yra pritrenktas jūsų pareiškimo... Jūsų pareiškimas giliai nuvilia šimtą milijonų žmonių, kurie neseniai moraliai rėmė pačios Indijos laisvės kovą ir pagarbiai dar tebeprisimena Mahatmą Gandį. Šių žmonių vardu mes apgailestaujame moralinį abejingumą, parorytą atstovo didžiosios tautos, kuri ką tik gavo laisvę dėka pasaulio opinijos nemažos moralinės paramos".

-o-

Į "neutralumą," tur būt, linksta ir Prancūzija, priimdama posėdžiauti Strasbourge Pavergtas Jungtines Tautas, bet liepdama rinktis kuo mažesniam žmonių skaičiui ir nevaryti reklamos.

ADM. A. RADFORD Formozoje sutinkamas gen. Čian-Kaišeko.

Amerika derėsis su Kinijos komunistais?

Pasaulio politikoje paskutinę savaitę buvo du pagrindiniai klausimai: Formozos ir Austrijos.

Formozos reikalu žymėtini šie faktai:

Derybos tarp Amerikos ir raudonosios Kinijos

Kom. Kinija per Bandungo konferenciją pasiūlė tiesiogiai derėtis su Amerika dėl įtampos atleidimo.

Amerika pasiūlymą priėmė palankiai. Valst. departamentas pareiškė, kad tokiose derybose turėtų dalyvauti ir nac. Kinija. Bet valst. sekr. J. F. Dulles balandžio 26 pareiškė, kad Amerika sutinka derėtis ir nac. Kinijai nedalyvaujant, jei tik Kinija nori nuoširdžiai derėtis.

Prez. Eisenhoweris bal. 27 d. spaudai pakartojo Dulles pareiškimą, pridurdamas, kad derybos nereikš, jog Amerika tarsis su komunistais nacionalinės Kinijos reikalais už jos nugaros.

Washingtone manoma, kad Kinijos komunistai tada pasirodys nuoširdžiai norį taikos, jeigu jie tuojau sustabdys karo veiksmus prie Formozos; jeigu tuojau paleis Amerikos lakūnus; jei priims Saugumo Tarybos kvietimą tartis dėl paliaubų Formozos srity.

Ko buvo pas Chiang Kaisheką

Tris dienas Formozoje išbuvo Amerikos jungtinio štabo viršininkas adm. A. Radfordas ir valst. sekr. pavaduotojas W. Robertsonas. Kalbėjosi su Chiang Kai-sheku, Robertsonas lankėsi ir Quemoy saloje. Bal. 27 grįžęs, Radfordas atsakė trumpai: "Jokių pareiškimų".

Kai tik jie išvyko į Formozą, spauda aiškino, kad jie turi parengti Chiang Kai-sheką, kad jis pasitrauktų iš pakraščio salų. Buvo priminta, kad Radfordas ir Robertsonas yra aiškūs komunistų priešai. Bet kaip tik Robertsonas buvo pasiųstas pas pietų Korėjos prezidentą, kad jį prikalbintų priimti paliaubas. O Radfordas turėjo paveikti Chiang Kai-sheką, kad Tachen salos turi būti atiduotos komunistam. Už pasitraukimą iš pakraščio salų Amerika pažadėjusi perkelti savo marinus į pačią Formozą. Tai buvo pirmieji spaudos aiškinimai.

Dabar Time žurnalas tvirtina, kad prezidentas buvo pavedęs išaiškinti du dalyku: ko siekia komunistai, skubiai statydami aerodromus ir telkdami aviaciją priešais Formozą; ar būtina yra sustiprinti Amerikos karines jėgas Tol. Rytuose, nes reikalas liečia ne pakraščio salas, bet visos Formozos likimą. Jie nebuvę pavesti prikalbinti Chiang Kaisheką, kad trauktųsi iš Quemoy ir Matsu.

PASITARIMAI PAS PREZIDENTĄ

Adm. F. Stump, Amerikos karo jėgų viršininkas Pacifike, buvo pakviestas pas prezidentą dėl Formozos. Jis pasisakęs prieš naujas nuolaidas komunistam. Jį palaikę trys vyriausiojo štabo nariai, išskyrus ketvirtąjį — gen. Ridgway. Bet jie prezidento neįtikinę.

NUOTAIKOS TARP DEMOKRATŲ IR RESPUBLIKONŲ

Pakraščio salų atidavimo mintį labiausiai remia demokratai. Rinkiminėje propagandoje jie norėtų būti taikos gynėjais, o respublikonus nušviesti kaip karo šalininkus. Ar dėl vidaus ar dėl kitų priežasčių ir tarp respublikonų stiprėjanti salų atidavimo mintis.

LAUKIAMOJI ATEITIS

Iš tų nuotaikų Washingtone spėjama, kad pakraščio salos komunistam bus atiduotos. Chiang Kai-shekas bus paliktas Formozoje. Amerika tikisi dar gegužės mėn. atgausianti kalinius lakūnus.

Derybom tarp Amerikos ir kom. Kinijos tarpininkauja daugiausia Edenas.

K. MAC DONALD (Des Moines, Iowa), išrinktas Amerikos laikraščių leidėjų sąjungos pirmininku.

Su Salko serumu kažkas negerai

Fed. sveikatos įstaiga uždraudė vienai firmai Californijoje gaminti Salko serumą nuo polio, nes juo paskiepyti šeši vaikai apsirgo; iš jų viena mergytė mirė.

Kitos penkios firmos tebegamina, ir skiepijimo programą numatoma vykdyti. Tiriama, ar toji firma negerai gamino, ar paskiepyti vaikai jau buvo užsikrėtę liga prieš skiepijimą.

DERYBOS SU MASKVA DĖL AUSTRIJOS IRGI ARTĖJA

Europoje visus politinius reikalus nusveria Austrijos taikos sutartis. Kelyje į sutartį ir paskui sovietų kariuomenės pasitraukimą iš Austrijos pasistūmėta dabar tiek:

Sovietų Sąjungos siūlymą pasirašyti Austrijos taikos sutartį Vakarų valstybės priėmė. Tik jos pasiūlė pirma susitikti Amerikos, Anglijos, Prancūzijos, Sovietų S-gos atstovams, kad tos sutarties tekstą galutinai paruoštų. Maskva sutiko. Numatoma, kad keturių ministerių konferencija Austrijos sutarčiai gali įvykti birželio mėn.

Amerikos, Anglijos, Prancūzijos užs. reik. ministeriai susitinka gegužės 8 pasitarti, nes Austrijos sutartis liečia ne vieną Austriją.

Neutraliųjų juosta Europoje?

Vakaruose įžiūrimas naujas Sovietų Sąjungos siekimas Europoje —

sukurti "neutralių valstybių" juostą, tarp Vakarų ir Sovietų Sąjungos bei jos satelitų iš antros pusės.

Austrija būtų vienas žiedas toje "neutraliųjų" grandinėje. Viduryje neutrali turėtų būti Vokietija. Pietų rytų sparne — Jugoslavija, vakarų šiaurėje — Suomija, o Švedija savaime liktų ir toliau neutrali. Jeigu tokią juostą Sovietam pasisektų nuausti, tai Vakarai būtų pralaimėję. Tada Amerikai atgimtų senasis planas — pasitraukti ne tik iš Vokietijos, bet ir iš Europos.

Amerika taip pat įžiūri naują Maskvos taktiką — atidėti į šalį grasinimą karu, o rodytis su taikos šakele, kaip ją nelauktai demonstravo Kinijos min. pirm. Chou En-lai Azijos-Afrikos konferencijoje. Esą Molotovas neužmiršo Lenino patarimo: duoti žingsnį atgal, kad paskui galima būtų duoti du žingsnius pirmyn.

*** Newporte torpeda sprogo** patikrinimo metu ir 5 žmonės užmušti, 5 sužeisti.

*** Du čechai sportiniame** aerodrome surišo sargybinį ir lėktuvu atskrido į Vokietiją. Azylis jiem suteiktas.

PIJUS XII APIE MENĄ

Pijus XII Fra Angelico kūrinių parodos atidaryme Vatikane bal. 21 įspėjo nuo meno formų, kurios priešinasi Dievo kūrybos linkmei ar tarnauja aistrom atpalaiduoti. Nuo Fra Angelico mirties sueina šiemet 500 metų.

ATNAUJINS BYLĄ?

Gyd. Sheppardo, kuris buvo nuteistas už žmonos nužudymą iki gyvos galvos, bylą dabar atnaujina. Esą įrodymų, kad moteris buvo nužudyta kairiarankio, vadinas, ne nuteistojo.

IR VYRUS ČIUMPA

Amerikos pulk. John Dilley Vokietijoje išleido įsakymą ir kariam viešose vietose nesirodyti su sportiniais marškiniais. Taip pat pakartojo įsakymą amerikietėm moterim nesirodyti viešai apsinuoginus.

SIAURINĄ DAVINĮ KARIAM Amerikos kariam Vokietijoje sumažinamas cigarečių ir kavos davinys — per savaitę cigarečių gaus vietoj 15 dėžučių tik 10.

Amerikiečių 29 milijonai pereitais metais pakeitė savo gyvenamąsias vietas. Daugiau kraustosi į vakarines ir šiaurines valstybes, išsikelia iš pietinių ir šiaurės rytinių.

***Rudolf Hess, buvęs Hitlerio** pavaduotojas, Spandau kalėjime, Berlyne, mėgino nusinuodyti. Amerikiečiai gydytojai atgriebė. Jis ten sėdi nuteistas iki gyvos galvos.

H. HOOVER, buvęs JAV prezidentas, Senato kamisijoje pasisakė už Jungtinių Tautų chartos pakeitimą.

Amerika neturi pasitraukti iš JT

Senato užs. reikalų komisija apklausinėjo buv. prezidentus Hooverį ir Trumaną dėl Jungtinių Tautų, kuriom šiemet sukanka 10 metų.

Hooveris aiškino, kad Amerika neturėtų pasitraukti iš JT, nors ši organizacija ir nepateisino daugelio Amerikos vilčių. Jis netiki, kad būtų galimos JT reformos dėl Sovietų pasipriešinimo. Tačiau jis mano, kad reiktų mėginti papildyti JT dar 14 naujų valstybių, įtraukti į JT chartą tuos Atlanto chartos principus, kurie buvo atmesti Teherano ir Jaltos konferencijose.

Hooveris laiko, kad JT esančios gajesnės nei buv. Tautų Sąjunga.

KAUTYNES LAIMĖJO, BET AR LAIMĖS KARĄ?

Azijos-Afrikos konferencija baigėsi balandžio 24, trukusi 6 dienas. Jos rezoliucijos kaip ir daugelis rezoliucijų yra blankios, nes daugelis rankų jas lygino trynė ir paliko tik tai, kas jau visiems priimtina. Jei nežinotum, po kokių susirėmimų jos buvo priimtos, tai jos nieko nesakytų. Tik prisiminus karštas diskusijas, rezoliucijų blankūs žodžiai daros reikšmingi.

1. Pabrėžiamas ūkinio ir kultūrinio bendradarbiavimo tarp tų 29 valstybių reikalas rodo, kad

vis dėlto kyla nauja politinė jėga šalia Vakarų ir šalia komunistinio pasaulio.

Ji nori vadintis "neutraliaisiais". Jos centre norėtų stovėti Indija, didžioji Azijoje, kuri koliaboruoja su kitu didžiuoju — Kinija.

2. Toji trečioji jėga nėra nukreipta tiesiogiai nei prieš Vakarus nei prieš komunistinius Rytus, jei spręstum iš rezoliucijų. Tačiau ji

pasisako aiškiai prieš "bet kurios formos kolonializmą", vadinas, ir prieš kapitalistinį ir prieš komunistinį išnaudojimą.

Kita kolonializmo forma

"Tačiau yra kita kolonializmo forma, kuri gal daugeliui iš mūsų, kurie čia esame atstovaujami, ir neateina į mintį ir kuriai gal būt kai kas iš mūsų nesutinka taikyti kolonializmo termino.

"Pagalvokite, pavyzdžiui, apie tuos satelitus komunistų režime vidurio ir rytų Europoje — apie Vengriją, Rumuniją, Bulgarija, Albaniją, Čekoslovakiją, Lietuvą, Estiją ir Lenkiją. Ir jeigu mes esam vieningi prieš kolonializmą, tai ar nėra visų mūsų pareiga atvirai pareikšti savo nusistatymą prieš Sovietų kolonializmą tiek pat kaip ir prieš Vakarų imperializmą".

John Kotelawala, Ceilono min. pirm.

Pasisoko už laisvų tuatom ir asmenim, kurias pripažįsta J. Tautos.

Tos trečiosios "neutraliosios" jėgos silpnybė ta, kad joje viena dalis yra palanki komunistam ir net komunistinės valstybės, kita dalis yra palanki vakarų demokratijai. Indijos min. pirm. Nehru stengėsi stovėti arčiau į Maskvą nei į Vakarus. Jis ir su Chou En-lai iš anksto buvo aptaręs "koegzistencijos" sąlygas; ir konferencijos metu austriai kritikavo Vakarus ir teisino Maskvą, tvirtindamas, jog rytų ar vidurio Europoje nesą kolonializmo (!).

Jeigu Nehru planai konferencijoje nebuvo įvykdyti, tai tik dėl to, kad antra tos trečiosios jėgos dalis stipriai atsistojo prieš komunizmą ir tuo pačiu Vakarų nusikaltimai blanko prieš komunistų nusikaltimus. Ceilonas, Filipinai, Thailandas, Turkija ir kit. išėjo su kaltinimais prieš Kinijos, Sovietų, kominformo, komunistų kolonializmą ir subversiją.

Antikomunistinės valstybės su savo kaltinimais pirmom dienom net vyravo. Ceilono pirmininkas John Katelawala **naujo kolonializmo, sovietinio, pavyzdžiu net pasišaukė Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitas rytų vidurio Europos valstybes.**

3. Konferencijos vaisiai? Amerikos spauda pažymėjo, kad Amerika pasirodė turinti Azijoje daugiau draugų nei buvo manoma. Tie draugai atlaikė, atrėmė komunistų pasikesinimus. Ir Chou En-lai savo laimėjimo negalėjo demonstruoti. Priešingai, nustojęs grasinti, jis čia vaidino avinėlį, kurį siūlo derybas Amerikai, kad tik jo "neskriaustų". Ir Amerika siūlymą priėmė.

Tai nauja taktika. Ar ji reiškia Chou En-lai pralaimėjimą ar laimėjimą, priklauso nuo atsakymo į kitą klausimą: **ar daugiau nuolaidų yra padaręs Chou En-lai ar Dulles?...**

DALYVAUKIME BENDRUOMENĖS RINKIMUOSE GEGUŽĖS 1

Šviesieji ir pritemę veidai

Septintame šios eilės straipsnyje buvo iškelti asmenys, kurie šviesiau pasireiškė Klaipėdos krašto sukilimą rengiant. Pažymėti buvo ypačiai trejetas: J. Žilius, J. Budrys ir E. Simonaitis.

Pratęsiant tų veidų galeriją, paskubom

metam dar žvilgsnį į tuos, kurie labiausiai buvo pašvęsti į sukilimo organizacijos paslaptis.

Čia regim **Jurgį Bruvelaitį**, kuris per Naujus Metus 1923 kaip tik dalyvavo sukilimo "Manifesto" redagavime. Matome ir **J. Šaulinską**, kuris buvo ne tik Klaipėdos krašto Gelbėjimo Komiteto antrasis sekr., bet savo spaustuvėje drauge su padėjėju Stramiškium surinko ir atspausdino to sukilimo "Manifestą". Žinojo apie pasiruošimus ir **Kristupas Lekšas**, mažųjų laukininkų vadas. Sukilimui jis pritarė ir nesvyruodamas sutiko įeiti į planuojamą naują direktoriją, kuriai turėjo pirmininkauti E. Simonaitis.

Geru žodžiu paskutinį sykį prisimintinas **J. Vanagaitis**. Anksčiau jis gerai veikė "Birutėje"; dabar jis praktiškai stovėjo nuošaliau, ir net jo vardo nebuvo "Manifeste". Tačiau sukilimo vyriausias vadas J. Budrys, pasakoja, kad kai J. Vanagaitis išgirdo pirmuosius sukilimo šūvius Smeltėje, prie Klaipėdos, atgijo jo kraujas, jis atskubėjo prie kuopos vado Kalmanto ir pasisiūlė nuvesti sukilėlius ne tiesiai prie prefektūros, kur jų laukė prancūzų kulkosvaidžiai, bet iš užpakalio, pro daržus ir kiemus . . .

Artinantis prie Klaipėdos, į štabą prisistatė ir **J. Brožaitis** su žentu **E. Borchertu**. Abudu buvo žinomi lietuviai veikėjai taikos metu. Juodu pasisakė norį įteikti memorandumą komisarui Petisnė. J. Budrys paskaitė tą memorandumą. Jame Brožaitis rašė, kad jis yra lietuvis, bet ir jis kaip ir visi nenori kraujo praliejimo; tad prašo komisarą, kad tas teiktųsi išklausyti sukilėlių norų. Sukilimo vadas praleido juos pro linijas, palikdamas jiems patiems atsakomybę, kaip su jais pasielgs prancūzai. O tie prisileido juos prie prefektūros, paėmė memorandumą, bet prie Petisnė neprileido ir jokio atsakymo į memorandumą nedavė. (Borchertas 1940 buvo išvytas iš Klaipėdos Krašto, ir 1941 bolševikai išvežė į Sibirą)

KELIAUJAME Į MAŽĄJĄ LIETUVĄ (8)

Iškyla dar ir tvirtų dorų **lietuvininkų būrų veidai — Doviło ir Reizgio**, kurie stojo su šautuvais. Sustojęs prie Dovilo, pasakotojas J. Budrys ima šypsotis, pasakodamas paskesnį atsitikimą su tuo lietuvišku būru Dovilu, kuris yra paimtas lyg iš senojo Donelaičio aprašymų... Dovilas surengė savo dukters vestuves. Leido ją už mokytojo. Iškėlė puotą trim dienom. Sukvietė visą valdžią, pradedant nuo gubernatoriaus ir kunigo. Kunigas, ar tik ne Reidys, ilgai ruošė kalbą, kuri turėjo pritrenkti savo sumanumu visus klausytojus. Ją sakė vokiškai. Kalbėjo, kaip jaunasis pervažiavo visą kraštą, bet niekur neradęs, ko ieško, sustojo prie šaunios merginos ir tarė: Da will — čia noriu... Nespėjo pasakotojas nė atsikvėpti, kai jį nutraukė pats Dovilas, protestuodamas prieš tokį vokišką jo pavardės aiškinimą; esą jis niekad nebuvo vokietis; jo pavardė tikriausiai lietuviška; gal seniau net vadinosi Dobilas. "Būriškai pasišiaušė, gindamas savo lietuvišką skambų vardą...

Šalia tų būrų sustojame dar ir prie inteligento, išaugusio Mažojoj Lietuvoj ir čia šiuo metu ėmusio vaidinti rolę — Viktoro Gailiaus.

(Bus daugiau)

AR STREIKAS LAIMĖTAS?

Londone baigtas balandžio 19 laikraščių streikas, trukęs 25 dienas. Neišėjo 23 laikraščiai, kurių tiražas siekia 25 milijonus egzempliorių. Streikavo 700 elektrikų ir technikų, bet jų streikas atėmė ir darbą 24,000 darbininkų, kurie buvo atleisti. Reikalavo pakelti atlyginimą 8,19 dol. savaitei, o savininkai siūlė tik 1,40-1,68. Sutiko su darbdavių siūlymu, bet pasiliko teisę po 8 savaičių vėl derėtis.

• **Schweinfurte**, Vokietijoj, išrinkta nauja LB valdyba, pirm. A. Steponaitis, vicepirm. ir ižd. E. Kasparaitis, sekrt. Zenė Baronienė.

SAUGOKITĖS PORTFELIŲ

Washingtone Mayflower viešbutyje Mr. Kuhlik pademonstravo savo "portfelį", kuriame tebuvo pora buterbrodų, ir nieko kito įtartino. Bet pasirodė, kad portfelyje yra įtaisytas aparatas aplinkiniam garsam užrašinėti. Per 100 pėdų aplinkui aparatas viską užrašė. Negalėjo užrašyti tik ištisusių veidų, su kuriais to demonstravimo dalyviai klausėsi savo pačių kalbų. Aparatas gali užrašinėti 4 valandas iš eilės. Jis tiek jautrus, kad padėtas po telefono staliuku užrašo pasikalbėjimą iš abiejų pusių. Jau vartojamas kai kuriose valdžios įstaigose.

KAIP KAS EINA Į RINKIMUS

SPAUDA

Gegužės 1 — rinkimai į Amerikos Lietuvių Bendruomenės Tarybą. Daugiausia veiklumo spaudoje tuo reikalu parodė pats Lokas, aiškindamas, kaip reikia balsuoti ir balsuoti skatindamas.

Nurodinėjimo, už ką balsuoti, vadinamos rinkiminės agitacijos spaudoje buvo nedaug. Su ja daugiau ir aiškiau pasireiškė tik tautininkai.

Vienintelis blokas, išėjęs į rinkimų aikštę

Dirvoje balandžio 21 V. Rastenis pranešė, kad tautininkų blokas (Tautinis Sąjūdis, Laisvės Kovotojai, Rezistencinė Santarvė ir Atgimimo sąjūdis — voldemarininkai) sudarė bendrą komisiją, kuri nustatė tautininkų palaikomus kandidatus ir pavedė vietose vesti už juos propagandą lapeliais (tas sąrašas tokis: A. Bulota, M. Colney, J. Čiuberkis, V. Dilis, J. Ginkus, B. Ivanauskas, J. Kapočius, J. Kiaunė, K. Kodatienė, P. Mačiulaitis, V. Maciūnas, A. Mikulskis, K. Musteikis, A. Nasvytis, P. Pamataitis, P. Puronas, J. Puzinas, M. Reklaitis, R. Skipitis, V. Staneika, J. Švedas, J. Tysliava, A. Trečiokas, J. Vaičaitis, J. Virbalis, J. Žilevičius, P. Žiūrys).

Kitos politinės grupės tokio aktyvumo ar gal ir domėjimosi bendruomene neparodė. Jokių grupinių pareiškimų spaudoje neteko pastebėti.

Katalikai tik už katalikus

ALRK Susivienijimo organas **Garsas** Vinco Juronio straipsnelių skyriuje aiškiai ir tvirtai per eilę nr ragino Amerikos lietuvius katalikus dalyvauti bendruomenės rinkimuose ir balsuoti tik už aiškius katalikus. Rašė: "Visi kandidatai geri lietuviai ir bus geri Tarybos nariai. Nepaisant to katalikams priimtini ir rinktini tik aiškūs katalikai. Mes tai sakome savo sumetimais". O tie sumetimai esą tokie: Amerikoje katalikų visuomenės yra aiški dauguma. Svarbu ją patraukti į bendruomenę. O "ją nepatrauks nekatalikai". Esą per daug sykių liberalai katalikus apgavę su organizacijom ir su laikraščiais.

Garso Nr. 15 aiškiais katalikais, kurie yra "mums priimtini," minimi 36 asmenys: Albavičius, Balkūnas, Bajerčius, Barzdukas, Bendorius, Boley-Bolevičius, Colney, Čerienė, Čižiūnas, Dilis, Gaučys, Girnius, Ignatonis, Yla, Juras, Juška, Kapočius, Kavaliūnas, Kreivėnas, Liudvinaitis, Meškūnienė, Mikaila, Mockus, Radzivanas, Rauckinas, Rudis, Saulaitis, Stukas, Sugintas, Švedas, Vileišis, Vitėnas, Zakarauskas, Žeromskis, Žilevičius, Kerelis. Įdomu, kad tarp šių Garso siūlomų pavardžių yra penkios, kurias randam ir tautininkų paskelbtam sąraše, o bendrajam 95 asmenų sąraše randame katalikų, kurie nepakliuvo nė į vieną siūlomą sąrašą.

Ir ALRK Federacijos pareiškimas

Dirva balandžio 16 tvirtino, kad "Katalikų Federacijos veikėjai oficialiais ir neoficialiais laiškais jau esą painformavę lietuviškų parapijų klebonus ir kitus savo veikėjus, kurie iš 95 kandidatų esą "geri katalikai" ir kurie 27 iš tų "gerų katalikų" esą patys geriausi". Laikraštis sudarė įspūdį, kad tautininkai, pasekdami Federacija, pateikė savo 27 balsuotinų kandidatų sarašą.

Į tai Federacijos centro valdyba oficialiu raštu paaiškino, kad Federacijai esanti svetima "dvasia, kuria yra daromas tautininkų komisijos įsakymas balsuoti už jų parinktus 27 kandidatus". Federacija palieka laisvę kiekvienam balsuotojui pasirinkti. Ji pritaria objektyviai informacijai apie kandidatus. "Bet mums ypatingai yra svarbu, kad balsuojančiuose būtų sužadintas objektyvumo jausmas ir jie, sąmoningai parinkdami kandidatus, pasisakytų už veiklius, sumanius, teisingus asmenis, rodančius pasišventimo ir aukos Lietuvių Bendruomenės reikalams."

Rinkime darbą išmanančius

Drauge balandžio 22 St. Barzdukas kreipia dėmesį į kitą rinkimų pagrindą — ne į priklausymą politinei grupei, bet į pajėgumą dirbti konkretų darbą. "Visų pirma tarybai reikėtų narių, kurie jau konkrečiai ir aktyviai dirba bendruomeninį darbą. Jie geriausiai mato, kuo bendruomenė jau gali būti patenkinta ir ko labiausiai jai trūksta. Toliau bendruomenei reikia kultūrinio įvairių sričių mūsų aktyvo. Kas kultūriškai vertybes pats kuria, tas rūpinsis sudaryti ir sąlygas tautinei kultūrai augti ir tarpti. Apskritai bendruomenės tarybai reikia asmenybių su iniciatyva, galinčių ryžtis ir aukotis, sugebančių vyriškai ir bendrai dirbti".

Bendruomenė—parapijos talkininkė

Draugo vedamajame balandžio 23 St. Rauckinas tvirtai pasisako už bendruomenę kaip talkininkę to darbo, kurį dirba ir ALRK Federacija; aiškiai atriboja bendruomenę nuo politinio darbo ir skiria jai kultūrines sritis. "Jei Liet. Bendruomenė per lietuvybės išlaikymo akciją išplės ir sustiprins tautinę lietuvių sąmonę bei paspartins kultūrinę pažangą, tuo pačiu ji teigiamai prisidės prie liet. parapijų išlaikymo, pripildys mūsų mokyklas lietuviais vaikais, duos prieauglio kat. organizacijoms, parems spaudą, mokslą ir meną."

JUZĖ AUGAITYTĖ

GEGUŽĖS 1 DIENĄ

3 VAL. PO PIETŲ

AUKŠTESNIOSIOS MOKYKLOS SALĖJE

(So. Boston High School)

THOMAS PARK

BOSTONE

ĮVYKSTA

PRANCIŠKONŲ

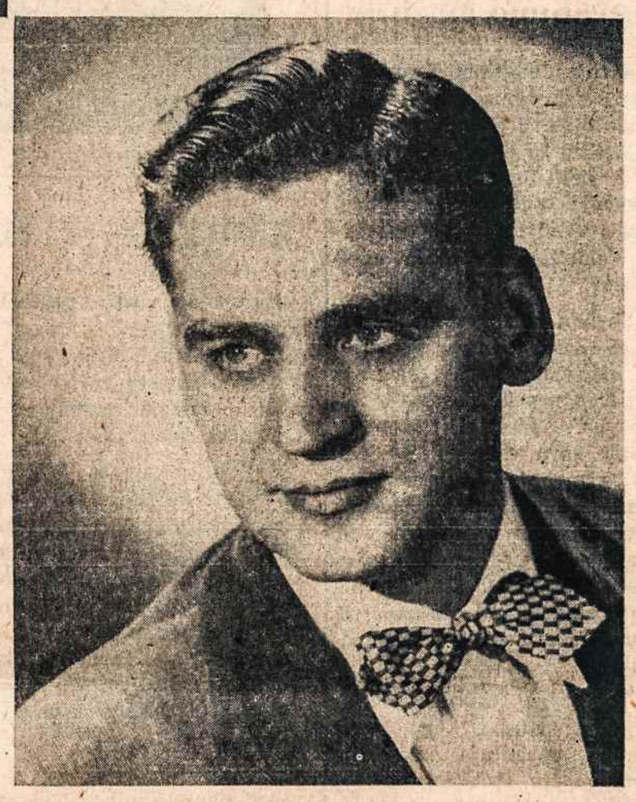

VACLOVAS VERIKAITIS

SPAUDOS KONCERTAS

IR KULTŪROS ŽURNALO "AIDŲ"

PREMIJOS ĮTEIKIMAS

JERONIMAS KAČINSKAS

DAINUOJA:

Juzė Augaitytė, Kauno ir Vilniaus operų solistė ir

Vaclovas Verikaitis, garsus solistas—bass-baritonas

AKOMPANUOJA:

Jeronimas Kačinskas

Bilietus iš anksto galima įsigyti:

So. Bostono, Cambridge, Lawrence, Brocktono, Norwoodo, Lowellio liet. parapijų klebonijose ir So. Bostone Ivaškos baldų krautuvėje.

AUKA : $2.00, $1.50, $1.25

Rengia Tėvai Pranciškonai, globojant vietinės parapijos klebonui kun. P. Virmauskiui ir talkinant Bostono Liet. Rašytojų Klubui.

Visi yra maloniai kviečiami savo atsilankymu paremti spaudą.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

By

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$6.00	Amerikoje metams	$6.00
Brooklyn, N. Y.	$6.50	Brooklyn, N. Y.	$6.50
Half year	$3.50	Pusei metų	$3.50
Foreign	$6.50	Užsienyje	$6.50

Laikraštį tvarko **Redakcinė Komisija.** Vyr. red. **S. Suziedėlis**

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tiktai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone. Už skelbimų turini ir kalbą redakcija neatsako.

Du uždaviniai mus įpareigoja

Lietuvių tautai tenka du sunkūs uždaviniai: išsivaduoti iš nelaisvės savo žemėje ir išsilaikyti laisvėje kituose kraštuose. Pirmuoju atveju lietuvių tautą žudo priešas, antruoju atveju ji silpninama pačių lietuvių nutautėjimo. Jei kova dėl gimtojo krašto laisvės nepriklauso tiktai nuo pačių lietuvių pastangų, tai kova su nutautėjimu yra grynai pačių lietuvių reikalas. Čia niekas iš šalies padėti negali, nes kiekvienas nutautėlis savo tautos atžvilgiu yra savižuda: jisai pats jai žūna, niekieno prievarta nespaudžiamas, ypač laisvame ir demokratiškame krašte. O kas pats žudosi, tam kiti jau negali nieko padėti. Ir tokia tauta, kuri lengvai su kitomis susimaišo ir sutirpsta, nėra nė gerbiama: ji užmirštama kaip trąša, kurią apkloja naujas želmuo. Ta mintis yra išreikšta ir Makabejų knygose, Šventajame Rašte.

*

Nedidelei lietuvių tautai, kuri šiandien baisiai žudoma savoje žemėje, kiekvienas sąmoningas lietuvis svetur yra neįkainojama brangenybė. Jis yra reikalingas tiek kovai už tėvų žemės laisvę, tiek ir savo tautos gyvybei palaikyti. Dėl to turi būti sutelktos visos mūsų pastangos, kad nė vienas lietuvis svetur savo tautai nežūtų. Tasai uždavinys nėra lengvas, nes svetima aplinka žmogų traukia, jo dvasią persmelkia, nutautina, sulieja su kitais. Čia reikia labai tvirtos dvasios, kad galima būtų ir naujom gyvenimo sąlygom prisitaikyti ir savęs neprarasti—neatitrūkti nuo savo tautos ir nepamiršti gimtosios kalbos. Tai visada lengviau išlaikyti didesniame būryje, bendruomenėje, negu atskiram žmogui. Žinome tai gerai iš lietuviškųjų parapijų ir kolonijų Amerikoje: kur jos didesnės ir tvirčiau suorganizuotos, ten ir lietuviškumas stipriau laikosi.

*

Šiandien, kai lietuvių tautai tenka vesti sunki žūtbūtinė kova, nepakanka jau nei atskirų draugijų, parapijų, federacijų ar susivienijimų. Visi lietuviai, visos jų draugijos ir parapijos turi sudaryti vieną didžiulį lietuvių susivienijimą, vieną lietuviškąją bendruomenę, kad galėtume sėkmingiau siekti vieno bendro tikslo: laisvės pavergtajam tėvų kraštui ir lietuvybės išlaikymo gyvenamajame krašte. "Kur du stos, visados daugiau padarys; viens pradės, kits padės, draug toliau varys" — rašė Adomas Jakštas dar caro laikais. Tos bendros talkos dabar dar daugiau reikalinga negu anais laikais, nes šie laikai lietuvių tautai yra dar žiauresni ir nuostolingesni. Tų nuostolių savajai tautai neturime patys didinti savo nesutarimu ar pakrikimu.

*

Rinkimai į Lietuvių Bendruomenę bus tartum mūsų egzaminai, kiek dar esame sąmoningi lietuviai ir suprantame savo pareigą įsijungti į bendrą talką, kuria siekiame išvaduoti lietuvių tautą iš nelaisvės ir išlaikyti gyvą laisvėje.

Po dešimties metų Vorkutoje

Amerikietis J. Noble Vorkutoje gyveno su lietuviais

Vorkutoje yra apie 500,000 kalinių. Kiek tarp jų yra lietuvių, Noble sakosi negalėtų tiksliai pasakyti. Bet savo aplinkoje jų pažinojęs apie 100. Tai daugiausia vidutinio ir vyresnio amžiaus žmonės. Blogiau su pavardėm — jas sunku atsiminti. Bet jis negalįs užmiršti gretimame barake gyvenusio kun. Širvuko (Širvoko?), studento Jono Prano Skačkausko, jaunuolio Stepono, moksleivio Dagio. Negalįs atsiminti pavardės karininko, kuris **buvo atvežtas Vorkuton už dalyvavimą partizanų eilėse iki 1952 metų.**

Prieš Noble išvykstant iš stovyklos tas lietuvis partizanas buvo kažkur išvežtas. Buvo sakoma, kad jis vežamas Maskvon, o gal ir atgal Lietuvon, kad padėtų išaiškinti "banditų" veiklą.

Gerai prisimena ir du vidutinio amžiaus brolius Machnevičius, kurių vienas, inžinierius, buvo nušautas malšinant garsųjį Vorkutos sukilimą 1952.

Prisimena dar vieną lietuvį, kurio šeima turėtų būti JAV-se, o jis pats metus ar ilgiau šiame krašte buvo gyvenęs ir prieš pat karą biznio reikalais buvo nuvykęs Lenkijon. Iš ten jį rusai ir išvežę Vorkuton.

Noble pažinojęs vieną lietuvį žurnalistą, jauną vyruką, kuris mokėjęs ir angliškai.

Nemaža lietuvių buvo iš Klaipėdos krašto.

Iš Noble pasakojimų atrodo, kad **veik visi kaliniai Vorkuton pateko jau antrosios rusų okupacijos metu.**

Kaltinimai dažniausiai vienodi: antisovietinė veikla, pataikavimas ir kolaboravimas hitlerinės okupacijos metu, "tėvynės išdavimas" ir pan.

Kun. Širvoką ir vėl prisiminė Noble, kai ėmė kalbėti apie religinę praktiką Vorkutoje. Aišku, bet kokis viešas religijos pasireiškimas griežčiausiai baudžiamas. Labiausiai persekiojama ir draudžiama knyga yra šv. Raštas. Nepaisydami tokio draudimo tikintieji stengiasi atlikinėti savo religinę praktiką — tiek pasauliečiai, tiek kunigai. Mažiausia įtartinose vietose, giliai anglių kasyklose, net darbo metu, vieni eina sargybą, kiti meldžiasi — ten laikomos mišios, klausoma išpažinčių, teikiami kiti sakramentai. Taip Kristus gyvena ir vėl katakombose, ne Romoje, bet priešingoje žemelės pusėje — Vorkutoje.

Čia lietuvis kun. Širvukas buvo kelis kartus specialiai baustas už religinę praktiką.

Visi nubaustieji grūdami karcerin — rūsin, kur nėra jokios šilumos, nei vietos atsigulti ar atsisėsti; įgrūsti turi išlindėti susirietę kelias dienas. Tačiau ir tokia sadistinė bausmė neatgrasindavo nei kunigų nei tikinčiųjų nuo religijos.

Latviai ir estai kaliniai, patyrę, kad kalinių tarpe esama vieno amerikiečio, dažniau bandę jį kalbinti, aiškintis. Iš pavardžių ir veidų Noble prisimenąs daugiau latvių ir estų nei lietuvių. Jis mini latvius Budą, Eltermanį, Vilšinį, Gustą, o iš estų — Birk, Lacks. Be to, **Vorkutoje buvęs ir pats estų kom. partijos gen. sekretorius,** tas pareigas ėjęs iki 1949 Tik jo pavardės Noble jau negalėjęs prisiminti. Vienai latvei, dabar gyvenančiai Nebraskoje Noble galėjęs papasakoti apie jos vyrą, su kuriuo jam tekę stovykloje gyventi viename barake.

KAS BUVO VORKUTOS SUKILIMO SUMANYTOJAI IR DALYVIAI?

Visi išdrįso pakelti balsą. Patys rusai kaliniai visur reiškėsi pirmieji, nors juos ir galėjo pakurstyti ukrainiečiai ar lietuviai.

Kol streikuojantieji buvo vieningi, atrodo padėtis jų rankose. Kai atvyko gen. Maslianikovas su dviem divizijom, prieš jį stojo streiko komitetas-20 rusų, kurie reikalavo paleisti atsėdėjusius savo laiką kalinius ir pan., remdamiesi žmoniškumu ir vakaruose praktikuojamu teisės supratimu, cituodami Stalino, Lenino ir kitų bolševikų vadų žodžius...

Išbuvęs bolševikų kalėjimuose ir Vorkutos priverčiamųjų darbų lageriuose 10 metų, amerikietis J. Noble šiemet grįžo į Ameriką ir Detroite Eltos korespondentui Al. Gimantui papasakojo apie savo susitikimus su lietuviais.

Maslianikovas nė klausyti nenorėjo ir įsakė šaudyti.

Nuo kulkosvydžių žuvo labai daug kalinių. Noble stovykloje tuo kartu buvo sužeista 10 ir užmušti 2 kaliniai; tarp pastarųjų ir minėtas lietuvis inž. Machnevičius.

Šaudymam prasidėjus buvo duotas įsakymas grįžti į darbą. Kalinių masė susvyravo. Pusė pasisakė už grįžimą, kita pusė už tolimesnį priešinimąsi. Vienybei skilus padėtį galutinai laimėjo emvedistai. Prasidėjo represijos. Tardymai, šaudymai. Aukų buvo daug, bet streikas iš dalies savo padarė.

— parodė ir kaliniam ir patiem rusam, kad net Sovietų sistemoje galima įvykdyti tai, apie ką bijoma net pagalvoti.

Žinia apie streiką išplito greitai ne tik tarp kalinių, bet ir tarp laisvųjų gyventojų. Noble manymu, galima laukti toliau ir drąsesnių bei geriau parengtų pasipriešinimo žygių.

APIE KASDIENINĮ GYVENIMĄ VORKUTOJE

Noble šiaip pasakojo:

Kalinių, kurie laikomi pavojingais ir svarbiais, į Vorkutą neveža. Tuos palieka Maskvos Liubenkos kalėjime. Esą paties Chruščiovo žmona, pirmoji, atlikusi bausmę Vorkutoje per 8 metus. Išleista laisvėn, girdėjęs, gavusi darbo kažkur raštinėje.

Gyventojų masė Vorkutoje — tai kaliniai. Toliau — rusai sargybiniai ir šiaip tarnautojai, kurie gyvena laisvai ir atvyksta į tarnybos vietą kiekvieną rytą. Vis klausinėdavo apie gyvenimą vakaruose ir Amerikoje. Jeigu būdavo vienas, tada ir sargybinis atvirai klausinėdavo ir nepastebėdavo draudžiamų dalykų.

"Smegenų valymo" Noble nepastebėjo,

ir tuo niekas iš kalinių nesiskundė. Komunistai, matyti, nusprendė, kad tai nereikalinga Vorkutos gyventojam. Buvo atsitikimų, kad tardymo metu kai kurie žmonės prisiekinėjo esą ar norį būti ištikimiausi komunistai; sutikdavo šnipinėti kitus. Bet į tokius enkavedistai nekreipdavo dėmesio: girdi,

jei į stovyklą patekai būdamas antikomunistas,

tai stovykloje pagyvenęs tikriausiai nepavirsi įsitikinusiu komunistu.

Stalino mirtis buvo pranešta per garsintuvus, kurie parduoda Maskvos radijo programą. **Malenkovo atėjimas buvo aiškiai ir greitai pajaustas.** Pasikeitė net radijo programa: vietoje nuolatinių politinių paskaitų dažniau buvo perduodama šokių ir klasikinė bei populiari muzika; buvo daugiau įvesta kultūrinių valandėlių, apžvalgų, kronikos. Skirtumą jautė kaliniai ir laisvieji.

Šiaip laisvieji gyventojai gali įsigyti 3 lempų radijo aparatus, stipresniem ir turintiem trumpas bangas reikalingi leidimai. MVD žmonės turi tokius leidimus ir aparatus. Daugelis klausosi VOA, FE ir kitų transliacijų iš vakarų. Nevengė žiniom pasidalyti ir su kaliniais. Tuo būdu kalinių masė būdavo geriau informuota apie pasaulio įvykius už eilinį rusų pilietį. MVDistai dažnai klausdavo ir prašydavo paaiškinti žinias, girdėtas iš Amerikos ir kitų kraštų. Prieš Noble išvykstant buvo tarp kalinių bei laisvųjų tarnautojų daug kalbama, kad Sovietų Sąjungoje bręsta naujos ir žymios permainos. Jų visi laukia.

Kartą stovykloje buvo išaiškintos dvi stovykloje veikusios radijo stotelės, vadinas, kai kas palaikęs ryšį su pasauliu. **Maitinimas Varkutoje skurdus.** Dirbantieji gaudavo po samtį vandeningos kopūstų sriubos, šaukštą košės ir 800 gr. duonos, juodos, tokios vandeningos ir rūkščios, kad tegalima buvo valgyti tik kiek padžiūvusias riekes.

Iki 1952 kaliniai negaudavo jokio atlyginimo už darbą. Tik nuo 1952 kaliniai, kurie atlikdavo nustatytas darbo normas 100%, gaudavo iki 100 rublių mėnesiui. Teatlikę darbo 99% negaudavo jokio atlyginimo.

Geresnė padėtis buvo vokiečių, nes per savo Raudonąjį Kryžių jie galėjo gauti kas mėnuo po laišką ir siuntinėlius. Galėjo taip pat ir patys rašyti į namus. Vokiečių kryžius tą darbą atliko labai sumaniai. Kai kada jo paslaugom per vokiečius kalinius pasinaudodavo ir nevokiečiai. Noble pasipiktinęs, kad Amerikos Raudonasis Kryžius ir valst. departamentas per maža padaręs pastangų, kad palengvintų amerikiečiam, esantiem Sibiro stovyklose. Noble nematęs, bet turėjęs žinių, kad ties Lietuvos-Latvijos siena pašauti amerikiečių lakūnai, bent aštuoni, tikrai laikomi kažkur Sibire.

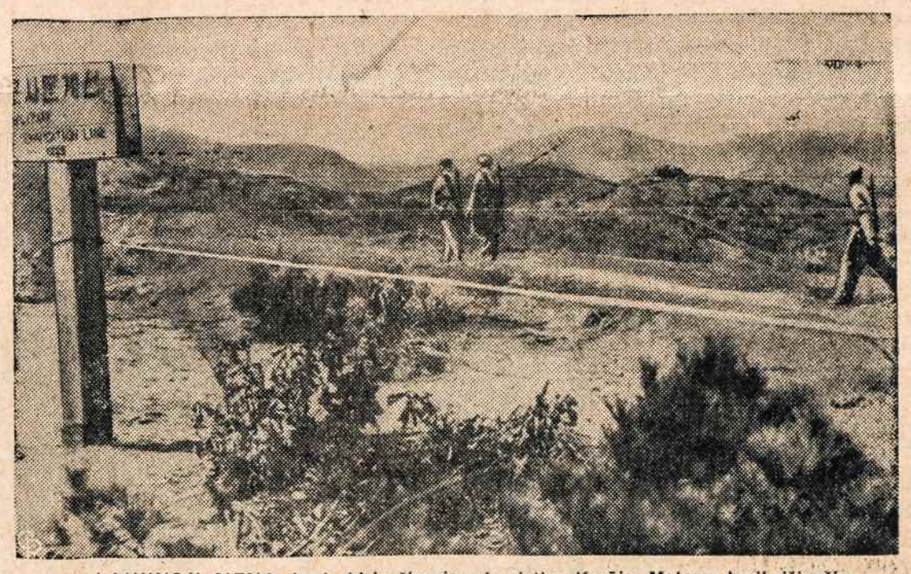

LAIKINOJI SIENA, kuri skiria šiaurinę ir pietinę Korėją. Matome besikeičiančią komunistų sargybą.

RABINDRANATH TAGORE

Šviesa ir Šešėliai

6

Ta akimirka Šašibušanas, šlepsėdamas ir užduseęs pribėgo prie sachibo valties ir drebančiu balsu tarė:

—Sir, tamsta neturi teisės supiaustyti žvejų tinklo ir neturi teisės kankinti tų nelaimingų keturių žmonių.

Sachibas atsakė Šašibušanui nešvankia pastaba, nebaigęs jo klausyti. Šašibušanas nušoko nuo aukšto kranto į valtį, puolė sachibą ir ėmė jį daužyti lyg beprotis.

Kas atsitiko po to, Šašibušanas nebežinojo. Atsibudo jis nuovadoje. Vargu ar bereikia sakyti, kad jo kūnas ir jo sielos savijauta neatrodė jam džiugi.

IX

Šašibušano tėvas pasamdė advokatą ir pirmoj eilėj išsirūpino išimti sūnų už užstatą. Paskui prasidėjo rūpesčiai, susiję su teismo procesu.

Žvejai, kurie tą dieną nukentėjo, priklausė tai pačiai apylinkei ir buvo to paties valdininko žinioje, kaip Šašibušanas. Jie ėmė ateidinėti pas Šašibušaną juridiniais klausimais patarimų. Taip ir žvejai, sachibo areštuoti, jam pasidarė pažįstami.

Šaši pasišaukė juos ir paskelbė, kad jis jais remsis kaip liudininkais. Jie baisiai persigando. Juk jie ne asketai, jie žmonės su šeimomis. Kur jiems ieškoti išsigelbėjimo, jeigu jie susipyks su policija?

—Pone, tu įtraukei mus į bėdą.

Po ilgų pasitarimų jie sutiko liudyti teisybę.

Tuo tarpu Charkumaras, atėjęs sykį į teismą, iš policijos prievaizdos išgirdo šiuos žodžius:

Naybe-Babu, sako, kad tavo nuomininkai rengiasi neteisingai liudyti prieš policiją.

Naybas nustebęs atsakė:

— Argi? Tai negali būti! Argi tie niekšai būtų kam tikę!

Laikraščių skaitytojai žino, kuo pasibaigė Šašibušano procesas.

Visi žvejai vienu balsu liudijo, kad sachibas net nė neprisilietė prie jų tinklo, o kad jis tiktai išsišaukė juos į valtį ir užsirašė jų vardus ir adresus.

Be to maža. Keli iš vieno kaimo su Šašibušanu, jo pažįstami, pasakė, kad jie tuo laiku vyko vestuvinėje kelionėje ir buvo netoli įvykio vietos. Jie matė, kad Šašibušanas staiga atsirado ir be jokios priežasties apkūlė policijos inspektorių.

Šašibušanas prisipažino, kad įlipo į valtį ir sudavė inspektoriui, nes buvo jo įžeistas; bet svarbiausia jo atsiradimo priežastimi buvo tai, kad inspektorius liepė supiaustyti tinklą ir areštavo nekaltus žvejus.

Suprantama, kad Šašibušanas, tokiom sąlygom esant, buvo pasmerktas. Jo išsišokimas prieš inspektorių, savarankiškas įsibrovimas, pasipriešinimas teisėtiems administracijos tarnautojų veiksmams — buvo jau nemažas dalykas.

Palikęs savo namelį ir mylimas knygas, Šašibušanas turėjo kalėjime praleisti penketą metų. Jo tėvas buvo besirengiąs duoti kasacijos skundą, bet Šašibušanas tam pasipriešino. Jis tarė:

— Aš džiaugiuosi kalinio dalia. Geležinis užtvaras nemeluoja. Aš pakliuvu į bėdą, kad buvau apgautas laisvės. Tu manai, kad kalėjime prasta bendrija. Bet jame mažiau melagių ir nedėkingųjų jau vien dėl to, kad ten mažiau vietos. Laisvėje gi jų žymiai daugiau.

Netrukus, kai Šišibušanas buvo uždarytas kalėjime, mirė jo tėvas. Kitų artimų giminių jis neturėjo. Tiesa, jis turėjo brolį, dirbantį centrinėse provincijose, bet jis ten seniai gyveno, pasistatė sau namus, rūpinos šeima ir tėviškėn grįžti nesirengė. Visą turtą, kurį turėjo Šašibušanas kaime, Charkumaras įvairiais gudrumais ir suktybėmis pasiglemžė sau.

Likimo noru Šašibušanui teko pernešti visas tas kančias, kurios surištos su kalėjimo dalia, dargi tokio tūrio, kuris prašoko paprastąjį. Ir visi tie ilgieji penkeri metai pagaliau suėjo.

Vėl buvo lietų laikotarpis, kai Šašibušanas, išdžiūvęs, su tuštuma širdyje, paliko kalėjimo sienas. Jam buvo sugrąžinta laisvė, bet daugiau jis pasaulyje visiškai nieko nebeturėjo. Benamiui ir vienišam Šašibušanui pasaulis atrodė dykuma be prieglaudos.

Sustojęs pas kalėjimo vartus, jis galvojo, kaip iš naujo sumegzti nutrūkusį gyvenimo siūlą. Staiga priešais jį sustojo puikūs ratai, pakinkyti pora arklių. Iš jų iššoko tarnas ir paklausė:

— Jūsų vardas Šašibušanas Babu?

Jis atsakė:

— Taip.

Tarnas atidarė dureles ir paprašė sėstis. Nustebęs Šašibušanas paklausė:

— Kur aš važiuosiu?

Tas atsakė:

— Mūsiškiai jus kviečia pas save.

Šašibušanui darėsi nepakeliamas smalsumas praeivių, pradėjusių telktis aplink juos, ir jis įšoko į karietą.

— Tikriausiai kokia nors klaida, — pamanė jis. — Na, kągi, kur nors nuvažiuosiu, galbūt ta klaida ir bus įvadas į mano naują gyvenimą.

Tą dieną taip pat ėjo danguje Debesio ir Saulės žaismas, ir šonais kelio tamsiai žali ryžių laukai, lietaus primirkę, marguliavo šviesos ir šešėlių pakaitomis. Netoli nuo aikštės stovėjo didžiulis medis, o netoli nuo jo būrys elgetaujančių maldininkų, su kanklėmis ir būgnais stovėjo prieš krautuvės duris ir dainavo:

Sugrįšk, sugrįšk, valdove, sugrįšk!

Į mano alkaną, trokštančią, karštą širdį, vai drauge, sugrįšk!

Tolstant ratams, dainos žodžiai vis silpniau besiekė Šašibušano ausis.

Vai, žiaurusis, sugrįšk, vai, mano švelnusis, sugrįšk,

Vai, puikusis, kaip lietaus debesys, sugrįšk!

Į galą giesmės žodžių jau nebuvo galima suprasti. Bet Šašibušano širdyje vis tebeskambėjo jos gaida. Papildydamas posmą po posmo, pusbalsiu jis giesmę tęsė toliau:

Į mano gyvenimą, į mano laimę sugrįšk, į mano amžiną vargą sugrįšk!

Į mano laimę ir vargą, neturtą ir turtą sugrįšk!

Mano seniai geidžiamas, mano seniai mylimas, sugrįšk!

Vai netikįs, vai amžinas, į mano rankų glėbį sugrįšk!

Ant mano krūtinės sugrįšk, akysna mano sugrįšk!

Į mano naktis ir dienas sugrįšk, ir visą mano gyvenimą sugrįšk!

Į mano juoką sugrįšk!

Į mano ašaras sugrįšk,

Į mano meilę, į mano vylius,

Į mano išdidumą sugrįšk!

Į mano atmintį sugrįšk, į mano darbą sugrįšk,

Į mano tikėjimą, į mano triūsą, į mano švelnumą, į mano gėdą, į mano gyvenimą, į mano mirtį sugrįšk!

Pagaliau, kai vežimas įvažiavo į sodą, aptvertą tvorą, ir sustojo prie dviejų aukštų namų, Šašibušanas nutilo. Nieko nelaukdamas jis nuėjo paskui tarną į namus.

Kambaryje, į kurį tarnas įvedė, pasieniais iš visų pusių stovėjo stiklinės spintos su eilėmis knygų įvairių spalvų apdarais. Tokį reginį išvydęs, jis pajuto, tartum būtų antrą sykį paleistas iš kalėjimo. Tos auksinės knygos su auksuotais pakraščiais — lyg kažinkokie pažįstami, didingi

(Nukelta į 4 psl.)

JAUNŲJŲ ŽYGIAI

Studentų dienos Philadelphijoje

J. GAILĖNAS

Šiais mokslo metais Lietuvių Studentų Sąjunga konkrečių darbų atžvilgiu buvo tikrai uoli. Be eilės kitų darbų net 4 kartus studentai buvo susirinkę į suvažiavimus, kurių trys buvo studijų dienų pobūdžio. Paskutinis toks suskridimas įvyko per Atvelykio savaitgalį Philadelphijoje.

Studijų dienos prasidėjo šeštadienio priešpietį, kai į Lietuvių Banko patalpas susirinko gražus studentų būrelis. Iš viso studijų dienose dalyvavo per 50 studentų. Matėsi akademikų iš Washingtono, New Yorko, Baltimorės, Clevelando ir Chicagos bei kitų vietovių. Vietinio studentų skyriaus pirmininkas A. Gečiauskas suvažiavimą pradėjo trumpu sveikinimo žodžiu. Prezidiumą sudarė J. Dėdinas ir A. Barzdukas, gi sekretoriavimo pareigos atiteko R. Žukauskaitei ir V. Kulikauskaitei.

Pirmą paskaitą skaitė prof. A. Salys, paliesdamas svarbiausius lietuviškosios veiklos momentus, iškeldamas eilę vertingų sugestijų šiuo svarbiu klausimu. Po paskaitos vyko gyvos diskusijos, kuriose pasireiškė didelis dalyvių skaičius.

Centro Valdybos atstovų pranešimai padaryti po trumpos pertraukos. Jie apžvelgė dabartinės Centro Valdybos konkrečius darbus.

Pabaigę studijų dienų pirmąjį priešpietį, visi dalyviai buvo skaniai pavaišinti prie bendro stalo.

Popietinio posėdžio pagrindiniu punktu buvo doktorato **K. Ostrausko** paskaita, kurioje prelegentas labai įdomioj formoj patiekė klausytojams eilę minčių sąryšyje su Amerikoje vis daugiau populiarėjančiu iliuziniu dvasinio balanso siekimu, kurio tikroji išvada yra žmogus be kultūros, be galvojimo, tapęs grynai mechaniška būtybe. Nėra abejonės, kad ši paskaita visiems dalyvavusiem akademikams buvo labai prasminga. Mūsų studijų dienose reiktų daugiau tokių minčių.

Šeštadienio vakare studentai turėjo savo meninį vakarą, kurio pelnas numatytas šalpos fondui. Vakarą įdomiai pravedė A. Barzdukas, gi programą išpildė studentai: vieni dainavo, kiti savo kūrybos paskaitė, treti tautiniais šokiais džiugino dalyvius. Po meninės programos vyko šokiai.

Sekmadienį, po pamaldų, visi suvažiavę bei vietiniai studentai ir visuomenės atstovai rinkosi į šv. Andriejaus lietuvių parapijos salę, kur prie bendrų pusryčių stalo buvo praleista keletas malonių valandų. Jų metu padainuota, išklausyta eilė visuomenės atstovų sveikinimų bei **prof. Jurskio** paskaita, ne vienam dalyviui palikusi gilų įspūdį. Tuo ir pasibaigė oficialioji studijų dienų dalis, tačiau dalyviai dar nesiskirstė. Buvo surengtos ekskursijos po žymesnes Philadelphijos vietoves.

Šios studijų dienos pasižymėjo itin nuoširdžia nuotaika, kupina šilumos ir glaudžių prasmingu dalyvių bendradarbiavimu. Tokių studijų dienų reiktų ir ateityje. Šį suvažiavimą rengė Philadelphijos skyrius kartu su Centro Valdyba. Daug darbo padėjo visi Philadelphijos studentai, tačiau tos vietos skyriaus valdyba A. Gečiausko, R. Aleknaitės, S. Jurskytės ir L. Jurskio asmenyse buvo pats svarbiausias faktorius rengimo dorbe. Jiems ir tenka nuoširdi studentų padėka.

KAIP IŠGELBĖTI JAUNIMĄ

VIDA JANULEVIČIŪTĖ VII klasė, Brooklyn

Šis klausimas dažnai keliamas laikraščiuose. Atsakymų būna visokių. Vieni pedagogai rašo, kad reikia steigti lietuviškas organizacijas, daugiau ruošti parengimų jaunimui, daugiau spausdinti knygų ir tt.

Yra senas priežodis — "Kas daug žada, tas nieko nepadaro". Taip ir čia. Daug gražių idėjų, bet kas iš jų, kai nededama pastangų jas įgyvendinti.

Kur tos knygos, apie kurias laikraščiai rėkia, kad jaunimas neskaito? Ar jie nori, kad šešiolikos ir aštuoniolikos metų jaunimas skaitytų V. Nemunėlio "Debesėlius" ir Eglutę"? Taip, yra išleidžiama knygų, kurias tėveliai tik perskaitę trenkia į kampą. Tai kam jas spausdinti, gaišinti laiką, be reikalo gadinti popierių, kada gatvėje panašių amerikoniškų galima nusipirkti ir labai pigiai.

Tuo tarpu lietuviška knyga būtų viena svarbiausių priemonių išlaikyti lietuvybę jaunimo tarpe.

Duokite daugiau knygų jaunimui kaip "Algimantas", "Žemaičių krikštas", 'Audra Žemaičiuose" ir t. t., žodžiu, duokite knygų, kuriose aprašoma senovės Lietuva, ir jaunimas jas skaitys.

Dejuojama, kas dabar bus iš to jaunimo. Kaltinama tėvai, Amerika, kai tuo tarpu laikraščiai užsiima tarpusavio barniais. Rašytojai, aiškus daiktas, yra labai užimti rašydami "Paklydusius paukščius", "Per klausučio ulytėlę" ir t. t.

Pagaliau, jei niekas negali sukurti istorinių romanų, gal galima jaunimui pateikti gerų vertimų.

Duokit mums gražių lietuviškų knygų, steikit lietuviškus jaunimo teatrus, sporto sekcijas, literatūros būrelius, remkite pritaikytas jaunimui paskaitas, paremkite jaunimo organizacijas, ir lietuvybė jaunimo tarpe klėstės.

ŠVIESA IR ŠEŠĖLIAI

Atkelta iš 3 psl.

vartai, vedą į paslaptingąjį pasaulį.

Ant stalo taip pat gulėjo kažkas panašu į knygas. Trumparegis Šašibušanas pasilenkęs pamatė keletą senų sąsiuvinių ir nusitrynusias pasakų knygas. Ant medinių skalūno lentelės rėmų buvo parašyta Šašibušano ranka: Giribala Dėbi. Šis vardas ta pačia braiža buvo užrašytas ir ant sąsiuvinių, bei knygų.

Tada Šašibušanas suprato, kur jis yra. Jo širdis smarkiau suplakė. Jis pažvelgė per langą — ir ką jis pamatė? Savo mažąjį namelį už aptvaros, purviną kaimo kelią, mergytę dryžuotais drabužiais, savo anuometinį ramų, be rūpesčio gyvenimą.

Tame laimingame gyvenime nebuvo nieko nepaprasto; diena paskui dieną plaukė nejuntamoje laimėje. Jo pačio užsiėmimo fone mažos mergytės mokymas skaityti ir rašyti buvo visiška smulkmena. Vis dėl to, tos dienos, prabėgusios kaimo gūdomoje, tas nepaprastas ramumas, ta nepastebėta laimė, veidelis tos nepastebėtos mergaitės — visa tai sušvito priešais jį kaip neprieinamą, esanti už laiko ribų dangaus svajonė. Vaizdai ir prisiminimai anų dienų susimaišė su balsva šviesa, su nenutrūkstančia maldininkų melodija ir skambėjo kažkokiu mirgančiu giedojimu. Paveikslas tos mergaitės, iš nuoskaudos išvargusia veide išraiška, siauroje purvinoje kaimo gatvelėje, viduryje apsupančios tuštumos pasirodė prieš jo proto žvilgsnį kai koks dangaus regėjimas, kupinas gilaus patoso. Graudūs himno garsai vėl skambėjo jo ausyse, ir jam rodėsi tarytum neišreiškiamas pačio pasaulio širdies sopulys atsispindėjo tos kaimo mergaitės veidelyje. Užsidengęs veidą delnais ir atsirėmęs į tą stalą, ant kurio gulėjo sąsiuviniai ir pasakų knygos, jis tarytum užsimiršo anų dienų svajose.

Išgirdęs lengvus žingsnius, jis atsibudo. Priešais jį, laikydama sidabrinėje lėkštėje vaisių ir saldumynų, tyliai laukdama stovėjo Giribala. Jis pakėlė galvą, ir tą akimirką Giribala, apsirengusi baltu našlės drabužiu, be jokių papuošalų, atsiklaupė ir tyliai palenkė galvą. Kai našlė pakilo nuo aslos ir su meile ir užuojauta įsižiūrėjo į išdžiūvusį, išbalusį Šašibušana, ašaros perpildė jos akis ir nuriedėjo per veidus.

Šašibušanas buvo bemanąs kasdienišku klausimu pasiteirauti apie jos sveikatą, bet negalėjo nė žodžio ištarti; užgniaužti žodžiai ir ašaros, nerasdami kelio iš širdies, tarytum sustingo gerklėje. O maldininkų būrys, rinkdamas išmaldą, atėjo pas namus ir, sustoję prieš duris, uždainavo vis pakartodami prieposmį:

"Sugrįšk, sugrįšk, vai sugrįšk!" (Išvertė L. S.)

ŠVEDIJOS LIETUVIUI PASKIRTA JAV STIPENDIJA

Balandžio 17 iš Stocholmo į New Yorką atvyko dr. **Edvardas Varnauskas**, pirmasis lietuvis, padaręs medicinos doktoratą Švedijoje. Sustojęs savaitę New Yorke, amerikiečių pakviestas, jis aplankė Cyanamid Co. laboratorijas Pearl River N. Y. ir dr. Raymond Weston bei jo vadovaujamą medžiagų apykaitos tyrinėjimų pasaulinį centrą Montefiore Hospital, Kingsbridge, N. Y. Po šių apsilankymu dr. E. Varnauskas išvyko į Baltimorę, kur vienerius metus dirbs garsioje John Hopkins ligoninėje.

Medicinos mokslus jis pradėjo Lietuvoje, o kai priartėjo antroji Sovietų okupacija, pasitraukęs į Vokietiją, buvo pasiųstas sanitaru prie vokiečių statybos darbų šiaurės Norvegijoje. Cia jis susitiko su eile lietuvių inžinerijos studentų, dirbančių prie statybų. Ilgai nelaukę, 1944 m. gruodžio mėn. būrys lietuvių studentų paliko darbus ir, E. Varnausko vadovaujami, leidosi į Švediją. **Aštuoni lietuviai, per dvi šiaurinės žiemos paras pražygiavę 35 mylias per pavojingus kalnus, pasiekė Švedijos apgyventas vietas.**

Švedijoje E. Varnauskas tęsė toliau medicinos mokslus ir, nepaisydamas vargingų sąlygų, 1950 m. baigė juos, įgydamas licenciato laipsnį ir gydytojo teises. Kaip pasižymėjusį moksle, jį priėmė asistentu pas prof. Berglund šv. Eriko ligoninėje Stockholme. Prof. Berglund, Švedijos Medicinos Tyrinėjimų Tarybos narys, yra laikomas vienu žymiųjų vidaus ligų, ypač inkstų ir širdies specialistu. Anksčiau jis eilę metų profesoriavo keliuose JAV universitetuose. Taip dr. E. Varnauskas pradėjo gydytojo karjerą tokioje vietoje, kur retas švedų gydytojas sugeba patekti.

Šv. Eriko ligoninėje dr. E. Varnauskas, šalia kasdieninio darbo su ligoniais, **metėsi mokslinius tyrinėjimus širdies ligų srityje.**

Jau 1953 m. E. Varnauskas atrado vieną iki tada medicinos moksle nevartotą metodą: kaip galima nustatyti širdies defekto apimtį pas ligonius prigimta širdies liga. Pasaulinė garsenybė prof. Clarence Crawford, širdies chirurgas, buvo užimponuotas dr. E. Varnausko atrasto jo metodo ir pradėjo jį taikyti širdies operacijoms.

E Varnauskas toliau tęsė mokslinius tyrinėjimus medicinos daktaro laipsniui įsigyti Techniškam personalui apmokėti jis gavęs paramos iš Švedijos turtingiausios šeimos, Wallenbergų, vieno fondo.

Šiais metais E. Varnauskas baigė savo disertaciją apytikriai išvertus tokia teze: nustatymas fiziologinių linijų, pagal kurias vystosi širdies funkcijų silpnėjimas aukšto kraujo spaudimo įtakoje.

Kovo 26 d. jis apgynė Stockholme disertaciją ir gavo medicinos daktaro laipsnį. Kadangi disertacija buvo įvertinta labai aukštu pažymiu, E. Varnauskas, įgydamas laipsnį, **kartu atidarė sau kelią į Švedijos sunkiai pasiekiamą medicinos profesūrą.**

Disertacijos proga jo nuotrauką įsidėjo Stocholmo dienraštis "Svenska Dagblet" ir kartu plačiai aprašė pačią disertaciją.

JAV didžiausias vaistų gamintojas, American Cyanamido Co, kasmet skiria visai Europai vieną stipendiją, mokamą gydytojui, norinčiam tobulintis savo specialybėje JA Valstybėse. Yra nustatyta eilė. kuriai valsybei kuriais metais stipendija tenka.

Šiemet priėjo švedų eilė, ir stipendija buvo paskirta lietuviui dr. E. Varnauskui.

Naudodamasis ja, dr. Varnauskas ištisus metus tęs mokslinius tyrinėjimus John Hopkins ligoninėje Baltimorėje.

Studijų metu dr. E. Varnauskas buvo Švedijos lietuvių studentų pirmininkas ir vėliau — Švedijos Lietuvių Draugijos Tarybos vicepirmininkas. Jo tėvai ir broliai, kaip tremtiniai, yra atvykę į Ameriką ir čia apsigyvenę.

KARL GUSTAV, Švedijos sosto principas, 9 metų, mokyklos suole.

LIETUVIŲ STUDENTŲ VAKARAS BOSTONE

Bal. 16 d. Municipal Building salėje, Bostone, vietos lietuviai studentai surengė meno bei šokių vakarą. Programą išpildė vien studentiškos pajėgos. Buvo liūdna, kai 6 v. v. (numatyta meninės dalies pradžia) salėje, kuri talpina per 500 žmonių, matėsi tik . . . 3 tautiečiai! Žinodami mūsų visuomenės punktualumą, rengėjai vakaro pradžią atidėjo visą valandą. Bet ir tada iš vyresniųjų matėsi tik apie 50—60 asmenų.

Vakaras buvo iš anksto plačiai skelbiamas per spaudą bei radiją. Bostono studentai tikėjosi, kad mūsų visuomenė, taip besisielojanti savo jaunimo ateitimi bei lietuvybės išlaikymu, bent kiek gausiau atsilankys ir įvertins studentijos pastangas. Pelnas buvo skiriamas paramos reikalingiems studentams paremti . . . Pelno liko nepilnai 10 dol.

Nesu muzikos bei literatūros kritikas, todėl negaliu objektyviai įvertinti paskirų programos pasirodymų. Sprendžiant iš atsilankiusiųjų karštų plojimų, (o tai yra neblogas įvertinimo kriterijus), jaunieji menininkai sulaukė nuoširdaus pritarimo. Po meninės dalies įvykusiuose šokiuose jaunimas smagiai pasišoko.

Visuomenės apatija savos studentijos pastangų atžvilgiu labai neigiamai atsiliepia į jaunimo norus aktyviai dalyvauti veikloje. Tikimės, kad Bostono ir jo apylinkių visuomenė nebus pavyzdžiu kitoms lietuviškoms kolonijoms, kai studentų skyriai rengs panašius viešus vakarus.

J. Šp.

PUTNAMO mergaitės laisvalaikio metu. Nuotr. V. Maželio

Pirmoje LSB rajono skautų vyčių sąskrydis Waterbury

Balandžio 23-24 d. d. į Waterbury buvo suskridę rytinio pakraščio skautai vyčiai aptarti savo skautiškųjų reikalų. Sąskrydį visais atžvilgiais reikia laikyti sėkmingu.Dalyvavo skautai vyčiai bei kandidatai iš: Bostono (10), Elizabetho (1), Hartfordo (11), New Yorko (16), Waterburio (13) ir Worcesterio (6).

Sąskrydį atidarė vyr. sl. R. Pakalnis, Waterburio skautų vietininkas. Po Tautos himno ir sveikinimų New Yorko vietininkas R. Kezys davė skautininko įžodį. Posėdžiams pirmininkavo v. sl. V. Zelinkevičius ir v. sl. V. Bliumfildas, sekretoriavo — v. sl. J. Ulėnas ir sl. Ed. Kaminskas.

Kadangi sąskrydis vyko šv Jurgio Lietuvos skautų globėjo dieną, tai pradžiai buvo pakviestas kun. St. Yla, kuris vaizdžiai nupasakojo šventojo asmenybę kaip skautų vyčių idealą.

Toliau buvo būrelių vadų raportai apie jų veiklą. Po 15 min. pertraukos v. s. **A. Saulaitis** kalbėjo apie "Vyčiavimą", iškeldamas jo svarbiausius momentus, sktn. **kun. St. Yla** pravedė pašnekesį apie charakterio ugdymą, sktn. **A. Matonis** apie nagingumą.

Šeštadienis baigtas vakariene, kurią paruošė skautų mamytės ir skaučių "Vėtrų" skiltis. Vakare įvyko laužas, skirtas tėvynei prisiminti. Tenka pripažinti, kad laužo programa buvo menka, išskyrus New Yorko sk. vyčių draugovės suvaidintą vaizdelį iš partizanų gyvenimo. Laužą pravedė ps. R. Kezys. Po laužo pasišokta.

Sekmadienį po mišių **dr. A. Šerkšnas** kalbėjo apie "Protinę higieną", ps. R. **Šilbajoris** pravedė pašnekesį apie tarnavimą, ps. **V. Pileika** kalbėjo apie veiklą būreliuose, sktn. **A. Matonis** supažindino su dabartine rajono padėtimi, ps. V. Pileika padaro rajono vyčių apžvalgą. Aptarti pusmečio veiklos planai. Diskusijos iškelti ir kiti svarbūs skautų vyčių klausimai. Sąskridis baigtas Tautos himnu, malda "Marija, Marija" ir sk. vyčių tradicine daina "Girdžiu nesyk".

SKS

LIETUVIAI PASAULIO MOKYKLOSE

* **Sydnėjuje** ir kt. NSW miestuose aukštesniąsias mokyklas baigė 14 lietuvių: G. Purelytė, A. Grincevičiūtė, J. Zakarauskaitė, R. Dumšaitė, D. Petniūnaitė, E. Stankevičiūtė, I. Venclovas, J. Kovalskis, G. Danta, R. Katauskas.

* **Martynas Pocius**, studijavęs Kaune ir Vokietijoje, gavo inžinerijos diplomą Adelaidės universitete.

* **J. Liustikaitė** iš Londono išvyko Italijon studijuoti dainavimo. Ji Šiauliuose lankė muzikos mokyklą, Vokietijoje studijavo Muensteryje filosofijos fakultete, kartu ir dainavimą; patekusi Anglijon, daug koncertavo lietuvių kolonijose kartu privačiai tobulino dainavimą. Buvo prieš porą metų susitikusi su Beniamino Gigli, kuris ją paragino neužmesti dainavimo. Gavusi savo mokytojų rekomendacijas ir šelpimą Amerikoje gyvenančių privačių asmenų, išvyko Italijon tęsti dainavimo studijų.

* **Stipendijos lietuviams** rūpinamasi gauti Madride Ispanijoje ir Friburge, Šveicarijoje. Madride yra nemaža studijuojančių iš visų pavergtų tautų.

* **Z. Budrikis** Sydnėjaus universitete baigė gamtos matematikos fakultetą.

* **Argentinoje** pradžios mokyklas lanko per 2000 lietuviukų, vidurines mokyklas apie 500, universitetus — per 100. Valstybinėse mokyklose kaip mokytojos dirba 50 lietuvaičių.

* **Nelda R. Skleravičiūtė** krepšinį žaidžia UES Argentinos moterų komandoje, kuri laimėjo krašto pirmenybes.

* **Tarptaut. skautų lauže**, kuris įvyko Sidnėjuje, Australijoje, dalyvavo ir lietuviai skautai, pašokę keletą tautinių šokių, padainavę liaudies dainų.

* **Kordobos universitete**, Argentinoje, medicinos fakultete studijuoja lietuviai J. Grigaitis ir L. Toločka, ekonomijos mokslus — E. Tumosa, inžinerijos mokslus — J. Tumosa, laimėjęs visą eilę premijų už architektūrinius projektus. Broliai Tumosai atstovauja universitetui kaip pirmaeiliai krepšininkai. Anglų mokslus baigė J. Kuncaitė. Kordobos un-te mediciną yra baigę dr. E. Mackevičius, R. Musteikis.

* **Australijoje** apie 400 lietuvių vaikų lanko savaitgalio mokyklas. Visas švietimo darbas vykdomas Liet. Kultūros Fondo priežiūroje.

* **Brazilijoje** šiemet rengiamo tarptautinio Eucharistinio kongreso proga jau dabar įvyko jaunimo sąskrydis. Tarp keliolikos užsienio valstybių dalyvavo ir lietuvių jaunimas. Jaunimo ir svečių į stadijoną susirinko 150.000. Iškilmės baigtos pamaldomis.

* **Paryžiaus** lietuvių studentų valdybon išrinkti: pirm. S. Bačkis, sekret. E. Gauputytė ir ižd. P. Klimas jr.

* **Tarptautinė skaučių stovykla** šiemet įvyksta Šveicarijoje per Sekmines. Stovykloje dalyvaus ir lietuvių skaučių atstovės.

* **Venecueloje** irgi būrelis lietuvių lanko universitetą. Keletas jau yra baigiusių.

* **Montrealio universitete** studijuoja 17 lietuvių studentų, Toronto un-te 43.

ĮSIGYKITE NAUJAI IŠLEISTĄ
PULGIO ANDRIUŠIO
HUMORISTINĮ ROMANĄ
TIPELIS
240 puslapių Kaina — $3.00
Gaunama:
"DARBININKAS",
680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

Tremtinių Draugija užsidarė

Tremtinių Draugija pradėjo veikti 1949 m. vasario 16 d. Ją steigiant siekta ateiviams padėti naujose gyvenimo aplinkybėse susivaikyti ir ko vaisingiau prisidėti prie tautinio lietuvių darbo. Jos rūpestčiu įsisteigus Lietuvių Bendruomenės apylinkei, draugija laikė savo misiją užbaigta ir balandžio 24 d. nutarė likviduotis.

C. Surdokas, paskutinis draugijos pirmininkas, apžvelgė draugijos veikimą nuo jos įsikūrimo. Draugija rūpinosi naujai atvykusiuosius įjungti į tautinį veikimą ir skatinti senesniuosius ateivius. Nė vienas viešas tautinis darbas ar parengimas neapsiėjo be draugijos valdybos ar jos narių uolaus triūso. Draugijos valdyba įsteigė lietuvių kursus, kurie veikė apie pusantrų metų. Šie kursai buvo perorganizuoti į šeštadienio lietuvišką mokyklą, kuri ligi šiol su pasisekimu dirba, gavusi puikias sąlygas šv. Alfonso par. mokykloje. Su ypatingu atsidėjimu draugija rūpinosi atskleisti tikrąjį

BALTIMORĖS ŽINIOS

lietuviškųjų Maskvos tarnų veidą. Reikia pažymėti, kad draugija pirmutinė Amerikoje suorganizavo bimbininkų vakaro piketavimą. Draugijos pirmininkais buvo K. Kanauka, M. Brazauskas, Alg. Leonas ir C. Surdokas.

Piniginę draugijos apyskaitą padarė ižd. Bakauskas. Per 6 veikimo metus draugija turėjo $5.032.49 pajamų. Turint galvoje negausų naujųjų ateivių būrį Baltimorėje, suma nėra maža. Pajamos sunaudotos: Šeštadienio mokyklai—$725.46, Vasario 16 gimnazijai ir kitiem švietimo reikalams — $669.28; Balfui — $300.00, kitokioms pašalpoms — $72.05, choro palaikyti, iš kitur atvykusiems solistams ar aktoriams apmokėti lietuvių knygynui, piketavimui — $736.22, turto įsigyti — $156.23, penkių parengimų išlaidoms (ypač bufetams), patalpų nuomai, radijo skelbimas, raštinei ir paštui — $2.377.01. Likutis $16.23 ir esamas turtas perduotas Bendruomenės apylinkei. Dėl Balfui duotos sumos ($300.00) reikia pažymėti, kad tai yra tik pačios draugijos iždo auka; čia neįeina aukos draugijos narių, kurie savo pinigu ir darbu labai žymiai prisidėjo prie aukų rinkimo.

N. Rastenis, Liet. Bendruomenės apylinkės pirmininkas, padėkojo už pavestą apylinkei turtą ir kvietė visus į bendrą darbą Liet. Bendruomenėje. Susirinkimas baigtas. Ged. Galvos kalba apie politinę Europos padėtį. Susirinkimui vadovavo A. Radžius, sekretoriavo Dan. Dulytė.

Liet. Bendruomenės rinkimams vadovauti pavesta komisijai iš dr. El. Armanienės, teisininko S. Balčiūno ir K, Matuliausko. Rinkimai vyks Lietuvių salėje gegužės 1 d. nuo 9 val. ryto ligi 9 val. Balsuoti turi teisės kiekvienas lietuvis, sulaukęs 18 m. ir sumokėjęs solidarumo mokestį, kuris bus priimamas ir rinkimų vietoje. Tą pačią dieną, tuojau po Motinos dienos minėjimo, apie 5 val. p. p. šaukiamas visuotinis mūsų apylinkės susirinkimas.

Ateitininkai balandžio mėn. 24 d. Lietuvių salėje susiruošė pasilinksminimą. Dalyvavo gražus moksleivių ir studentų būrys. Su jaunaisiais buvo ir jų tėvai, taip pat svečių. Nepasitenkinta tik įprastiniais šokiais, bet dainuota ir tautiniais žaidimais pasilinksminimas paįvairinta. Buvo dar ir speciali programėlė. V. Noreikaitė sklandžiai paskaitė senovinį lietuvišką padavimą, pora duetų padainavo R. Balčiūnas su A. Šilgaliu ir jiedviem akordeonu pritarė R. Šilgalis, kuris dar pagrojo pora valsų, B. Bogutaitė su V. Drazdžiu pajuokino svečius jumoristiniais dalykėliais. Programai vadovavo St. Erignis, moksleivių ateitininkų kuopos pirmininkas. Pasilinksminimas buvo jaukus ir malonus. **J. M.**

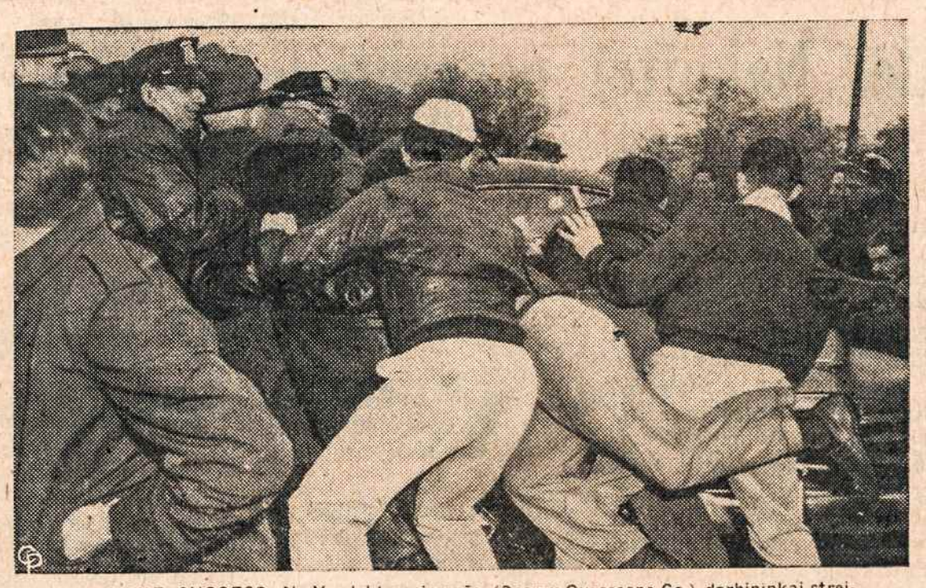

LAKE SUCCESS, N. Y. elektros įmonės (Sperry Gyroscope Co.) darbininkai streiko metu grumiasi su policija; dirbtuvėse dirba 9,500 darbininkų. Streikininkai griebėsi prievartos prieš tuos darbininkus, kurie jiem nepritarė.

KEARNY RUOŠIASI LB TARYBOS RINKIMAMS

L. B. Kearny-Harrison Apylinkės Rinkiminę Komisiją sudaro: pirm. A. Vitkauskas, sekr. K. Barzdukas ir narys M. Mėlynienė.

Balsavimas įvyks gegužės 1 d. nuo 9 val. ryto ligi 5 val. v. Sopulingosios Dievo Motinos parapijos salėje (po naująja bažnyčia) ir nuo 6 val. vak. ligi 9 val. vak. Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro salėje, 6 Davis Ave, Kearny, N. J.

Visais Tarybos rinkimo klausimais prašome kreiptis į Rinkimų Komisijos pirm. A. Vitkauską arba į tos komisijos sekretorių K. Barzduką.

Kearny-Harrison lietuviai visi dalyvaukime šiuose rinkimuose, tuo įrodykime, kad mums lietuviškieji reikalai dar rūpi.

Pirmosios vestuvės naujoje bažnyčioje

Balandžio 17 d. sumainė auksso žiedus Danutė Mėlynytė su Jonu Bilėnu. Moterystės sakramentą suteikė Sopulingosios Dievo Motinos parapijos vikaras kun. D. Pocius.

Vestuvės buvo gana iškilmingos: dalyvavo visa eilė vestuvinių palydovų, daug žmonių, draugų ir pažįstamų.

Parapijos choras, vadovaujamas muz. Alg. Kačanausko, gražiai giedojo, o solistė Florence Schillon išpildė "Ave Maria".

Vestuvinė puota įvyko Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro salėje. Svečių buvo pilna salė. Vakarienė pradėta malda, kurią sukalbėjo kun. D. Pocius. Gražiai kalbėjo kun. Petras Totoraitis iš Newarko ir muz. Alg. Kačanauskas.

Vestuvių nuotaika buvo labai jauki ir lietuviška. **M.**

Žinios iš Philadelphijos

BENDRUOMENĖS TARYBOS RINKIMAI

Šiems rinkimams Philadelphijoje yra ruošiamasi visu rimtumu. Jau senai yra sudaryta rinkiminė komisija tokios sudėties: J. Stikliorius, 3612 Baring St., M. Bigenis, 311 Wharton St., A. Jurskis, 1313 W. Jerome St. Bendruomenės radijo pusvalandis "Bendruomenės Balsas jau nuo Kalėdų kiekvieno pusvalandžio metu nuolat primena lietuviams šitų rinkimų svarbą. Balsavimui jau yra gauti šie rinkiminiai bustai: Šv. Kazimiero parapijoje, Šv. Andriejaus parapijoje ir Lietuvių Banke-Liberty Federal Savings and Loan Association, 202—104 N. Broad St. Jeigu, kaip tikimasi, bus gauta ir daugiau patalpų, jos bus praneštos spaudoje ir per Bendruomenės Balsą. Tikimasi, kad visi Philadelphijos lietuviai pilnai supras šių pirmosios JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimų svarbą, ir visi gausiai registruosis ir balsuos.

Trumpos žinios

Galutinai patikrintomis žiniomis, aukos Lietuvos laisvinimo reikalams Vasario 16 proga jau susumuotos, ir galutinė suma yra 1830 dolerių. Ta suma yra tik keliolika desimčių dolerių mažiau negu pernai, nors lietuvių Philadelphijoje yra šiek tiek sumažėję.

Bendruomenės Balso programoms pagyvinti dar reikalinga nupirkti daugiau plokštelių. Tam reikalui Philadelphijos Meno Ansamblis aukojo 15 dol., p. W. Tarvid — 10 dol.

Bendruomenės Balsui pranešinėti yra pakviestos, be jau anksčiau pranešinėjusių M. Raugienės, D. Čepulytės, dar: R. Žukauskaitė, S. Jurskytė, V. Ramanauskaitė. Tikimasi, kad moteriški balsai dar pagyvins programą.

BALFas vėl rengia metinį piniginį vajų

Pernai BALFo metinė rinkliava davė apie pusketvirto tūkstančio dolerių. Vietinė BALFo valdyba rūpinasi ir šiemet pravesti piniginį vajų, kuris, tikimasi, bus dar pasekmingesnis. Šiems reikalams aptarti balandžio mėn. 27 d. Liet. Banko patalpose buvo sušauktas narių ir visų norinčių vajuje patalkininkauti susirinkimas.

Mirtinai sužeistas pravažiuojančios mašinos, nuvežtas į ligoninę mirė Liudvikas Kundrotas, — 62 m. amž, gyv. 1702 So. 2-ji gatvė. Tai atsitiko balandžio 9 d.

Kurį laiką gulėjęs ligoninėje veiklusis kun. St. Raila po operacijos jau sveiksta ir tikisi tuojau išeiti iš ligoninės.

Atvelykio savaitgalį, 16—17 balandžio, Philadelphijoje įvyko Studentų Sąjungos sąskrydis — studijų dienos. Posėdžiai vyko Lietuvių Banko patalpose, dalyvavo apie 40 studentų iš įvairių vietovių.

40 metų Hartfordo LRK Moterų Sąjungai

Žinoma, tai bus vyro gimtadienis — pagalvos ne vienas, nes jokia moteris neišdrįstų surikiuoti tokią krūvą metų ant savo "Birthday Cake", kai net įstatymai jai leidžia amžinai pasilikti tik "over twenty one". Deja, šįkart 40 metų minės ne vyras ir ne moteris, o tik Lietuvių R. Katalikų Moterų S-gos 17 kuopa Hartforde. Dėl to ir metų skaičius nėra jokia paslaptis, o tik kuopos pasididžiavimas.

Šventė įvyks gegužės 1 d. Prasidės 8:30 mišiomis ir bendra kuopos narių komunija gražioje lietuvių šv. Trejybės bažnyčioje, kurios dar visai nebuvo tada, kai Hartforde kūrėsi sąjungietės. Tiktai dvasios vadas per 40 metų pasiliko tas pats — Monsg. J. Ambotas, nesenstantis, kaip ir pati kuopa...

Po pietų 5 val. šventės dalyviai — o jų, tikimasi, bus daug — susirinks į lietuvių mokyklos svetainę. Ten bus kalbos, sveikinimai, meninė dalis ir sąjungiečių vaišės su visais svečiais. Ir kas per vaišės... Ne kavutė, ne arbatėlė, ne šaltas bufetas ar užkandžiai, kaip dažnai tokiais atsitikimais daroma, o tikri pietūs net ir... su išgėrimu. Taip nutarė šventės rengimo komisija, vadovaujama kuopos pirmininkė Mrs. R. Monchunas. Daug smulkmenų rengėjos dar laiko paslaptyje. Net negalima sužinoti, ar ten bus vienas "Birthday Cake" su 40 žvakių, o gal keturiasdešimt įvairių pyragų... "Kai du stos, visados daugiau padarys" — sako lietuviška patarlė. O ką padarys 108 sąjungietės, visos geros, per ilgus metus prityrusios lietuviškos šeimininkės — tai sunku ir spėlioti. Geriau nueiti pačiam į šventę ir pamatyti. Atrodo, kad šįkart apsimoka būti smalsiam.

Taigi, visi Hartfordo lietuviai — vyrai ir moterys — rengkitės gegužės 1 d. į sąjungiečių šventę, kur jus sutiks kuopos pirm. R. Monchunas su savo 108 narių armija.

Tarp kitų svečių ir viešnių dalyvaus centro pirm. J. Mack, kurią įdomu pamatyti. Ji yra čia gimusi lietuvaitė, bet daug dirba lietuviškoje veikloje. Jos energija ir domėjimasis visokiais reikalais ir gyvenimo klausimais primena Mrs. Roosewelt. Jei daug būtų Amerikoje gimusių lietuvių moterų tarpe tokių, kaip Mrs. J. Mack, nebūtų jokio nutautėjimo klausimo. Net ištekėjusi už nelietuvio, ji pasiliko ištikima ir veikli lietuvė. Taip pat tikimasi, kad šventėje dalyvaus "Moterų Dirvos" redaktorė M. Pauliukonienė, Apskričio pirm. K. Žilinskienė. Taip pat yra pakviesti Hartfordo ir apylinkės organizacijų atstovai.

Korespondentė.

BROCKTON, MASS.

Brocktoniečiai Velykas šventė labai iškilmingai. Didžiojo Ketvirtadienio naktį prieš Šv. Sakramento budėjo Šv. Vardo draugijos nariai ir šiaip budresni žmonės. Ketvirtadienio rytą buvo pilna bažnyčia žmonių ir beveik visi priėmė Šv. Komuniją.

Velykų rytą per Prisikėlimo mišias bažnyčia buvo kimšte prikimšta. Labai daug žmonių priėjo prie šv. Sakramentų. Brocktoniečiuose jaučiamas didelis dvasios atgijimas.

MIRĖ VIENUOLYNO VIRŠININKĖS

motina. Prieš kelias savaites Scrantone, Pennsylvanijoje, mirė Magdalena Čepukevičienė, Šv. Kazimiero parapinės mokyklos ir Jėzaus Nukryžiuotojo seserų vienuolyno viršininkės konsulatos motina. Taipgi velionės kita duktė, vienuolė sesuo Koncepta, vaikučius moko Worcestery. Dėlei jų brangios mamytės mirties seserims Konsulatai ir Konceptai reiškiame nuoširdžią užuojautą.

"KUPROTAS OŽELIS". — Velykų vakarą katalikų tremtinių scenos ratelis suvaidino operetę — "Kuprotą Oželį". Publiką gausiai prijuokino. Vakaro pelnas paskirtas naujos klebonijos statybos fondui.

ŠAUNI VAKARIENĖ. —Balandžio 17 d. Šv. Kazimiero par. salėje įvyko šauni vakarienė, į kurią susirinko Brocktono lietuviai katalikai "sudeginti" parapijos skolų, užtrauktų bažnyčiai statyti. Per penkius metus, vadovaujant prelatui Pr. Strakauskui, buvo pastatyta graži bažnyčia ir išmokėtos visos skolos. Be to, dar naujos klebonijos statybos fondui lieka apie $16.000.

Vakarienės metu sudėta aukų $2000.00 ir gauta pasižadėjimų apie $1500.00. Pati vakarienė davė gryno pelno $1000. Vakarienei šeimininkėms vadovavo Ona Gureckienė, Romuvos parko savininkė.

MARYTĖ PELDŽIŪTĖ, baigusi Mass. General ligoninėje internatą ir aplankiusi Washington, D. C. su savo mokyklos draugėmis, pradėjo dirbti Brocktone kaipo "visiting nurse". Gero pasisekimo naujai profesionalei.

A. PELDŽIUS, buvęs "Darbininko" administratorius ir nuolatinis jo bendradarbis pasidavė operacijai, kurią darė dr. Kvaraceus. Guli Brockton miesto ligoninėje.

DARBAI — Brocktone daugiausiai yra dirbami batai. Darbas eina vidutiniai. Keletas dirbtuvių peržiūri savo inventorių. Tai užima apie savaitę laiko. Tų dirbtuvių darbininkai nedirba.

Žvalgaitis.

LAWRENCE, MASS.

Balandžio 3 d. prie Mykolo Norkūno kapo Saldžiausios Širdies kapinėse buvo susirinkę Lawrence ir So. Bostono vyčiai prisiminti savo organizacijos steigėjo, kuris mirė prieš 4 metus. Dalyvavo taip pat M. Norkūno dukterys ir giminės iš Lowellio. Prel. Pr. Juras, vyčių garbės narys, sukalbėjo maldas. Jam asistavo kun. A. Kontautas, vyčių dvasios vadas, ir kun. A. Janiūnas, Lawrence kuopos dvasios vadas. Elena Marcinkevičiūtė, Lawrence vyčių kuopos pirmininkė, padėjo gyvų gėlių puokštę.

Grįžus iš kapinių, salėje buvo diskusijos JAV lietuvių jaunimo reikalais. Kalbėjo kun. A. Kontautas ir Bizinauskas.

Prel. Pr. Juras balandžio 17 buvo nuvykęs į Providence, kur dalyvavo kleb. kun. J. Vaitekūno 25 metų kunigystės sukaktuvėse, ir jubiliatą sveikino N. Anglijos lietuvių kunigų vardu, o balandžio 24 kartu su kun. A. Janiūnu, E. Vasyliūniene, M. Pilypiene ir būriu Nukryžiuotojo Jėzaus seserų rėmėjų dalyvavo Brocktone rėmėjų seimelyje. Prieš tai M. Pilypienės, Lawrence rėmėjų pirmininkės bute, buvo surenkta pobūvis seserims paremti; dalyvavo apie 70 asmenų.

Prof. A. Lešinskas gavo iš Lietuvos žinią, kad Kaune mirė jo tėvas, sulaukęs 80 metų.

Iz. Vasyliūnas intensyviai ruošiasi naujai smuiko koncerto programai. **S. J.**

Prof. Alfonsui Lešinskui, gyv. Lawrence, Mass., dėl jo

tėvelio mirties

(Lietuvoj)

kuo širdingiausią užuojautą reiškia

jo pažįstami.

IŠ VISUR

• **Vasario 16 gimnazija** po Velykų atostogų pradėjo naujus mokslo metus. Į visas klases primami nauji mokiniai.

• **Antanas Bendoraitis,** iš Kybartų, buvęs šaulys, 1951 m. atvykęs į Ameriką, greit susirgo džiova, buvo keletą kartų operuotas ir dėl kitų ligų, dėl to atsidūrė sunkioje padėtyje. Pažįstamieji, giminės ir šiaip geraširdžiai Chicagos šaulių klubo valdybos yra prašomi jį paremti. Aukas siųsti:

Antanas Bendoraitis,
29 Wose St.,
Rochester 5, N. Y.

• **Uršulės Gudienės** eilėraščių rinkinį "Žaibai", skirtą jaunimui, išleido "Tėviškėlė". Iliustravo Vladas Vijeikis, 61 psl., kaina 1 dol.

• **Salezietių** rytinės JAV provincijos viršininkas E. Giovanini kartu su kun. A. Sabaliausku lankėsi Chicagos apylinkėse ir ten apžiūrėjo keletą vietovių, kurių vienoje artimiausiu laiku manoma atidaryti lietuvių salezietių skyrių jaunimui auklėti.

• **Marijos diena** N. Anglijos lietuvių vaikams organizuojama gegužės 1 Brocktono vienuolyno sodyboje. Pradžia 1:30 v. po pietų. Iškilmės prasidės procesija prie Marijos statulos, bus kalbamas rožančius ir giedamos giesmės. Pasiaukojimo aktą skaitys prel. Pr. Strakauskas, palaiminimą Švč. Sakramentu suteiks kleb. kun. Pr. Juškaitis, į vaikus lietuviškai kalbės kun. A. Kontautas ir angliškai — kun. J. Žuromskis. Po pamaldų bus užkandžiai ir meninė programa su dovanomis, kurias paskyrė kleb. kun. Pr. Virmauskis (25 dol.) ir kun. M. Vembrė (15 dol.).

• **Waterburio** ateitininkų skyriaus pirmininkas ateitininkams ruošia visą eilę paskaitų, pertvarkė ateitininkų "Ramovę", skirdamas ją tik ateitininkų reikalams. Jau dabar rūpinasi, kad kuo daugiau moksleivių stovyklautų Marionapolio vasaros stovykloje. Gegužės 28 d. rengia ekskursiją į West-Point.

• **Salezietių gimnazijoje,** Castelnuovo Don Bosco, Italijoje, balandžio 13 apsilankė Torino kardinolas. Gimnazijoje buvo 15 auklėtinių, kurie nebuvo gavę Sutvirtinimo sakramentą. Vysk. V. Padolskiui neturint laiko, buvo kreiptasi į kardinolą Maurilijų Fossatį, didelį lietuvių bičiulį, kuris sutiko atvykti į gimnaziją ir suteikti Sutvirtinimą. Jį pasitiko visas miestelis, valsčiaus valdybos nariai, policija. Iš miestelio gyventojų buvo parinkti lietuviukams ir sutvirtinimo tėvai. Kardinolas pasidžiaugė lietuvių ištvermingumu ir lietuvišku vaišingumu bei dainomis.

PRISIMINTI pirmajai Šv. Komunijai, Graduation, vestuvių ar kokio kito svarbaus įvykio,

NUSIFOTOGRAFUOKITE PAS

Rapolą Kruchą

FOTOGRAFIJŲ STUDIJOJ

65-23 GRAND AVE. MASPETH 78, N. Y.

Tel. DAvenport 6-2010

42 metų patyrimas užtikrina patenkinimą.

Studija atdara kasdien, išskyrus penktadienius

VIENUOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS
A. A. LIUDVISĖ ZINKEVIČIENĖ

mirė gegužės 3 d., 1944 m., palikdama dideliame liūdesyje vyrą Vincą, sūnų Joną ir tris dukras: Rožę Mikšienę, Levasę Jankūnienę ir Nellie Pinetti.

Minint liūdnas 11-kos metų mūsų brangios motinos ir mano žmonos mirties sukaktį, šeštadienį, gegužės 7 d. 6:30 val. ryte, Šv. Kazimiero par. bažnyčioje, Brockton, Mass., įvyks gedulingos pamaldos už a. a. Liudvisės sielą. Prašome gimines, draugus ir pažįstamus šiose pamaldose dalyvauti.

Liūdintieji: **Vincas Zinkevičius ir visa šeima.**

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS
REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. VIrginia 7-1896

Geroje ir gausiai lietuviais apgyventoje vietoje, dėl senatvės išeinant iš biznio, parduodami arba išnuomojami

Laidotuvių Namai — Funeral Home

Norintieji šį biznį perimti arba su visais namais nupirkti, kreipiasi į

JULIŲ PAKNĮ,
133 Suley Ave. Arlington, N. J.
Telef. KE 3-0615

Vakaras Alei Nakaitei pagerbti

Balandžio 16 Liet. Bendruomenės Detroito Apylinkės valdyba surengė literatūros vakarą "Trumpos dienos" autorei pagerbti.

Nors ir su tradiciniu pusvalandžio pavėlavimu prasidėjęs iškilmingas pagerbimo posėdis buvo pavyzdys visokiems minėjimams. Prezidiume matėme tik laureatę Alę Nakaitę-Arbačiauskienę, Draugo romano konkurso komisijos pirmininką Bernardą Brazdžionį, L. Bendruomenės Detroito apylinkės valdybos pirmininką inž. Č. Staniulį, Detroito Liet. Organizacijų Centro pirmininką Pr Polteraitį ir L. B. Detroito apylinkės vald. parengimu komisijos pirmininką K. Kodatienę. L. Bendruomenė iteikė laureatei knygnešio statulėle, ir Org. Centras menišką adresą su beveik visų organizacijų reprezentantų parašais. Visi kalbėjo svariai, trumpai. Įdomiausia buvo klausytis B. Brazdžionio prisiminimų ir "Trumpos dienos" romano vertinimų. Pati Alė Nakaitė pasidžiaugė visuomenės dėmesiu jos romanui. Tai esas didžiulis paskatinimas, suteikiąs tvirtybės naujiems darbams.

DETROIT, Mich.

Posėdis užtruko tik 40 minučių.

Po pertraukos antrąją vakaro dalį "tvarkė" aktorius Vitalis Žukauskas. Jo pranašystė, kad programa tęsis iki 12-tos vos neišsipildė.

Savo kūrybą skaitė Alė Nakaitė, Bernardas Brazdžionis, Julius Kaupas, Medardas Bavarskas, Marija Sims ir Balys Gražulis. Gražu, kad suteikiame proga visuomenei pažinti gyvus rašytojus, tačiau rengėjams, o ir patiems rašytojams reiktų pagalvoti ir apie laikrodį... Šiuo atveju dar liūdniau buvo, kad daugeliui rašytojų buvo reikalingas mikrofonas. O jo nebuvo.

Nors ir labai šiltai publikos sutiktas Vitalis Žukauskas galėjo būti taupesnis. Ypač įžangoje buvo daug skysčio, maža kruopų. Truputį stebina, kad V. Žukauskas svetimų autorių eilėraščius deklamuoja it savus. Reiktų ir aniems dalį atiduoti.

Tautinių šokių grupė pora šokių atliko pasigėrėtinai. Tačiau abejoju, ar iš viso tiko literatūros vakarą tautiniais šokiais paįvairinti..

L. Bendruomenės mintis pagerbti savo narius sveikintina, tik ateityje norėtųsi kad tokio pobūdžio programos neužsitęstų ilgiau kaip 2 val.

Vakaras vyko ispanų salėj. Publikos atsilankė apie 350.

Lietuviškų melodijų radijo valandėlės linksmavakaris įvyko balandžio 17 ispanų salėj. Programoje buvo solo, duetų, trio dainų, akordeonu duetas ir deklamatorius. Dainavo ir visa salė.

Pasirodo, kad du vakarus iš eilės detroitiečiai nemėgsta vakaroti, už tat antrą vakarą teatsilankė truputis per šimtą. Viltys, kad senųjų karta pripildys salę, neišsipildė. Visų parengimų ramstis-tai yra tie 300, kuriuos visur matai. O kur tie enciklopediniai 20.000 Detroito lietuvių?

P. Natas

ATĖJO EILĖ PASISAKYTI RINKĖJAMS

Bendruomenės Tarybos rinkimams pasiruošta:

balsavimo laikas:
gegužės 1 d. nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.,

vieta:
1308 E. 68 St. (buv. čiurlioniečių patalpos Lietuvių Banko namuose),

balsavimo kortelės ir vokai
bus duodami vietoje (viskas jau atsiųsta),

norintiems nurodymų
suteiks Rinkimų Komisija patalpose taip pat budės ir apylinkės valdybos nariai,

tam tikri pranešimai
dar siuntinėjami įregistruotiem rinkikams, ir paštu, juos pagal gautus adresus taip pat gaus dalis ir kitų Clevelando lietuvių.

Dabar reikia laukti jau

pačių rinkikų
pasisakymo ir valios pareiškimo: balsuokime už pasirinktus kandidatus, visi prie balsavimo urnos!

Paskelbtas rašinėlio konkursas

Balandžio 17 d. įvykusiame didžiųjų lietuvių kalbininkų Jono Jablonskio ir Kazimiero Būgos minėjime bendruomenės apylinkės valdyba paskelbė konkursą mokykliniam rašinėliui parašyti. Jo tema: Kodėl aš kalbu lietuviškai. Bus rašomas dviem grupėm: vieną jų sudarys amerikoniškos mokyklos V — VIII skyrių mokiniai, kitą — augštesniosios mokyklos IX — XII klasių mokiniai. Rašinėlis bus rašomas lituanistinės vysk. Valančiaus mokyklos vadovybės skirtu laiku, prižiūrės mokyklos mokytojai ir konkurso komisijos nariai. Iš kiekvienos grupės bus išskirti du geriausiai parašyti rašinėliai pirmajai ir antrajai premijai. Premijas, be pačios apylinkės valdybos, dar skiria ir privatūs aukotojai (po $10 aukojo K. ir Z. Gobiai bei Jonas Graužinis, po $5 E. Junevičienė ir P. Tamulionis).

Šachmatų turnyras

Bendruomenės valdybos suorganizuotame šachmatų turnyre dalyvauja 20 žaidėjų. Kiekvienas žaidėjas su savo partneriu turi išlošti bent 2 partijas. Turnyrui įpusėjus, į pirmąsias vietas yra iškilę: J. Naujokaitis ir St. Astrauskas.

LB Inf.

Trečioji Lietuvių diena, rengiama bendruomenės apylinkės, įvyks birželio 19 d. Programą atliks lituanistinė vysk. Valančiaus mokykla. Skambės šienapiūtės dainos, jaunimas išeis jieškoti paparčio žiedo, sumirgės jo šokiai ir žaidimai. Programos parengimui vadovaus pats mokyklos vedėjas J. Žilionis. **St. B.**

ROCHESTER, N. Y.

Klb. kun. Jono Bakšio 25 metų, Rochesterio liet. šv. Jurgio parapijoj, pastoracinio darbo sukaktuvių iškilmingas minėjimas įvyks gegužės 15 dieną. Visi parapijiečiai šioms sukaktuvėms rengiasi su atsidėjimu. Girdėti, kad toms retoms kun. kleb. J. Bakšio, didelio tremtinių draugo sukaktuvėms rengias ir buvę tremtiniai, kuriems jis yra labai daug padėjęs. Vien darbo ir buto garantijų yra parūpinęs per 500, daug kam padėjęs surasti darbą ir vedęs propagandą padėti Amerikon atvykti.

— **Birželio įvykių** ir Lietuvos okupacijos 15 metų minėjimas — birželio 13 dieną. Minėjimą rengia šito skyriaus valdyba.

— **Motinos dienos minėjimas** — gegužės 8 d. Paskaitą skaitys prof. Vl. Sabaliauskienė, meninę programą išpildys: Irena Arlauskaitė, K. Bulsienė, Pr. Puidokas ir kt. Andr. Cieminis rengia spec. Motinos minėjimą per liet. radio. Minėjimą rengia A. L. Bendruomenės skyr. valdyba.

— **Vengkime apgavikų.** Visą savaitę Rochestery per lietuvių butus vaikštinėjo jaunas vyras, pasivadinęs DP, atvykęs iš Syracus, N. Y. kur nesuradęs savo buv. sponserių. Jis prašinėjo tik pinigų ir tai nemažiau po 10 dol.

— **Petras Bliudnikas balandžio 23 d. atšventė 50 metų sukaktuves.** Jis aktyvus A. L. Bendruomenės ir lietuvių choro narys. Ilgiausių metų. **sb.—**

CLEVELAND, OHIO

Balandžio 24 d. Clevelando skautų ir skaučių tuntai minėjo skautų patrono šv. Jurgio dieną. Uniformuotas jaunimas dalyvavo 10 val. pamaldose šv. Jurgio bažnyčioje, o po jų parapijos salėje įvyko iškilminga abiejų tautų sueiga. Jos metu buvo paskelbti skaučių konkurso rezultatai. Skautų tunto gretos padidėjo keliais skautais, davusiais įžodį. Algis Rukšėnas tapo skautu, o Kęstutis Zylė, Romas Zylė, Algimantas Pašakarnis ir Vilius Juknevičius — jaunesniaisiais skautais. Už pavyzdingą vadovimą į skiltininko laipsnį pakeltas DLK Vytauto draugovės adjutantas Vyt. Malcanas. Į paskiltininkio laipsnį pakelti keturi DLK Vytauto draugovės skiltininkai: Gintautas Sniečkus, Vytenis Garliauskas, Romas Zorska ir Andrius Šenbergas. Skautus trumpu žodžiu sveikino kun. Goldikovskis ir II-jo JAV Rajono Vadeiva v. s. V. Šenbergas. Trumpa ir įspūdinga sueiga baigta tautos himnu.

• **Prof. A. Krapovickas,** iš Argentinos pasiųstas studijų pagilinti į Kalifornijos universitetą, aplankė didžiuosius mokslo centrus Chicagoje, Bostone ir New Yorke. Iš ten išvyko į Meksiką, Puerto Rico ir Peru.

DAVID MATES (Detroit, Mich.) Senato komisijai atsisakė liudyti, ar jis priklauso komunistų partijai. Jis yra tarptautinis atstovas elektros įmonių darbininkų unijos, kuri prieš kelis metus buvo išmesta iš CIO kaip komunistų įtakoje esanti unija.

• **Nauja savaitgalio mokykla** atidaryta Sidnėjuje, Ryges priemiestyje, Australijoje. Mokyklą lankė 14 vaikų, mokytoja B. Savickienė. Šiuo metu Sidnėjuje veikia savaitgalio mokyklos Bankstowne (apie 60 mokinių) ir Cabramattoj (apie 25 mokiniai).

• **Juozas Petrauskas** Melbourne, Australijoje, baigė kunigų seminariją ir gavo diakono šventimus. Jo primicijos įvyksta liepos 24 d. Tai pirmas lietuvis kunigas, baigęs teologijos mokslus Australijoje.

ŽINIOS IŠ KANADOS

WELLAND, ONT.

L. Bendruomenės susirinkimas

Balandžio 17 d. buvo šauktas visuotinis K. L. B. Wellando apylinkės susirinkimas, bet iš 105 narių, dalyvavo tik 15. Neįstengus išrinkti nė dienos prezidiumo, dalyviai išsiskirstė. Dar kartą bus bandoma šaukti susirinkimas gegužės 15 d., sekmadienį, tuojau po pamaldų, 11 val. ryto. Prašome visų dalyvauti.

Motinos Dienos

minėjimas įvyks gegužės 1 d., tuojau po pamaldų. Programoje paskaita, motinų pagerbimas ir meninė dalis, kurią išpildys vaikučiai, pastatydami scenoje tai dienai pritaikintą vaidinimėlį. Minėjimą ruošia parapija.

Gegužinė

grynai atvirame ore ruošiama birželio 5 d. Bieliūnų ūkyje. Pradžia 2 val. po piet. **—K.**

ST. CATHARINE, ONT.

Tautinių šokių grupės

dalyviai kviečiami susirinkti gegužės 14 d., šeštadienį, 6 val. vakare, 73 Rolls Ave. Po pasitarimo užkandžiai ir pramogėlė.

Lietuvių choras,

vadovaujamas A. Paulionio, ruošiasi birželio liūdnųjų dienų minėjimui. Repeticijos vyksta sekmadieniais 4 val. p. p., pranciškonų namuose.

Šeštadieninės mokyklėlės

užbaigimui ruošiamas trumpas vaidinimėlis, kurį suvaidins patys vaikučiai. Pasilinksminimas yra numatytas gegužės 29 dieną.

Lietuvių šventei

kuri įvyks liepos 2 ir 3 d. d., didieji paruošiamieji darbai jau atlikti. Laukiama svečių iš didesnių Amerikos centrų, kaip Pittsburgho, Clevelando, New Yorko, Detroito, Rochesterio, Buffalo ir kitų miestų. Norintieji užsitikrinti su nakvyne, malonėkite iš anksto kreiptis šiuo adresu:

Franciscan Fathers,
78 Rolls Ave.,
St. Catharines, Ont., Canada
— K.

• **V. Senulis** yra Sans Souci, Argentinoje, moterų agronomių mokyklos vicedirektorius. Jis per 7 metus išaugino 135.000 medelių.

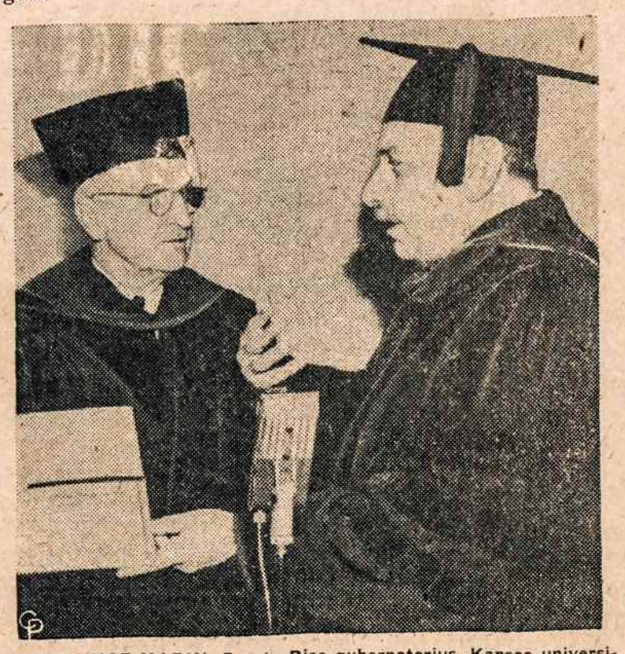

LUIS MUNOZ MARIN, Puerto Rico gubernatorius, Kansas universitete gavo garbės daktaro titulą; su juo stovi buvęs prez. H. Truman.

Chicago, Ill.

TELEPHONE:
DEARBORN 2-0819
TO PLACE
HELP WANTED ADS.
ASK FOR AD TAKER

DRAFTSMEN
DETAILERS STOCK BILLERS WITH STORE FIXTURE EXPERIENCE
Excellent opportunity with the oldest and largest store fixture manufacturing company on the west coast. Year round employment for those who can qualify.
Rate up to $2.50 per hour. Paid Holidays. Paid Sick Leave after One Year. Vacation after one year. Transportation will be considered. Replies held confidential.
Write Weber today stating qualifications, conditions of health, experience and we will send you details.
WEBER SHOWCASE & FIXTURE CO., INC.
5700 AVALON BOULEVARD, LOS ANGELES 11, CALIF.

Lietuvei Motinai
LIETUVIŠKA DOVANA
BIRUTĖS
Saldainiai

GUEST HOME
St. Joseph's Guest Home
311 Greene St., New Haven, Conn.
Tel. UN 5-9951
Prieinama kaina
Šv. Dvasios Seserys duoda kambarius su maistu dirbančiom moterim, studentėm ir atostogaujančiom. Vieta centre, kasdien Mišios, geras maistas, namų patogumas.
Informacijų paprašius.
Prašyk knygutės

ST. JOSEPH'S VILLA
Svečių namas, vedamas Šv. Jono Krikštytojo Seserų. Atostogas praleisti. Sustiprėti ar nuolatiniai moterims gyventi. Atidaryta visus metus. Savaitgaliais rekolekcijos. Prašyk paaiškinimų. Peapack, N. J.
Peapack 8-0334.

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

William J. Drake-Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAmaica 6-7272

SCHOLES BAKING, Inc.
V. Lukas — vedėjas
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802
Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duonas, pyragus ir pyragaičius pagal visų skonį. Tortai, ypatingai pyragai vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms iškilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriausiai.
Išvežiojame į krautuves privačius namus.

DISPLAY

AUGUST P. GUSTAS, INC.
August P. Gustas, Prezidentas
354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.
Taipgi: 279 Marcy Ave.
(Koplyčios suteikiamos ir kitur)
EVergreen 7-4774

MURPHY'S
KADILAKŲ LIMOZINŲ PATARNAVIMAS
Ypač vedybų reikalu
Malonėkit paskambint FL 8-5948
Uniformuoti šoferiai visom progom, valandom, dienom, savaitėm ar kelionėse
JAMES MURPHY

AR NEJUNTI PAŠAUKIMO BŪTI
MISIONIERE AFRIKOJ?
Mūsų Palaimintoji Motina kviečia Jus prisidėti prię Afrikos Misionierių baltosios armijos — The WHITE SISTERS.
Ligoninės - Leprozarijai - Mokyklos - Socialinis darbas ir t.t.
Rašyk:
Missionary Sisters of Our Lady of Africa
THE WHITE SISTERS
319 Middlesex Rd.
Metuchen, N. J.
Metuchen 6-0964

Kliauzūrotos kontempliatyvinės Amžinojo Rožančiaus Dominikonės Vienuolės
eina garbės sargybą Švč. Dievo Motinos Marijos pagarbai, kalbėdamos prie Švč. Sakramento dieną ir naktį rožančių bei giedodamos breviorių. Ordino dvasia yra aukotis Dievui per Marią, melstis su Marija ir į Marią, lavintis dvasiniuos ir rankų darbuos. Nekalčiausioji Marijos širdis mums davė išganymo pažadą — Šventąjį Rožančių.
Pašaukimo brošiūros paprašius
Reverend Mother Prioress, O. P.
Perpetual Rosary Monastery
802 Court St., Syracuse 8, N. Y.

JAUNI VYRAI KVIEČIAMI Į BROLIUS PRANCIŠKONUS
Jauni vyrai, norintieji sekti Dieviškąjį Mokytoją ir turį palinkimą būt slaugais bei dirbti mokyklose ir berniukų rehabilitacijos problemom užsiimti, gausite daugiau informacijų rašydami: Rev. Brother Provincial, Mount Alverno, Cincinnati 38, Ohio.

Viešų-Parapinių pradžios mokyklų graduantai!
TAIP, DIEVAS ŠAUKIA IR JUS!
Todėl Dieviško žodžio Vienuolijos Misionieriai primena Jum:
1. Šv. Tėvas nori, kad jaunuoliai siektų kunigystės ANKSTI ir apsisprestų JAUNYSTĖJE.
. Dieviškojo žodžio Misionieriai siūlo vos baigusiems 8 skyrius važiuoti į MIRAMAR, seniai įkurtą mažąją seminariją Duxbury, Mass.
3. Jūs esate maloniai laukiami pamatyti seminarijos su jos grožiu ir grota
Aplikacijom ar informacijom kreipkis:
REV. JOSEPH GUNNING, S. V. D.,
184 Beacon St., Boston, Mass.

JAUNOS MERGAITĖS
norinčios būti vienuolėm, ras progos institutuose darbuotis su mažaisiais, slaugyti chronikinėm ligom sergančias moteris, mokyti misijose, dirbti raštinėse, siūti bažnytinius drabužius bei gaminti komunikantus. Informacijom rašyti: Franciscan Sisters, 291 W. North St., Buffalo, N. Y

HOTEL SANFORD
Vedybinės puotos vėsinamo oro
BANKETŲ KAMBARY
prieinamiausia kaina
(ligi 150)
Cozy visiems privatūs kambariai.
Kreipkis į MR. VINCENT, banketų tvarkytoją. Flushing 3-1400
140-40 Sanford Ave., Flushing, L. I.

ČINČILOS. Geriausios rūšies — $300 pora ir daugiau. Pirma pasiteirauk pas mus — N.C.B.A. narys. Nemokamai pristatom oro siunta!! Rašyk ar kreipkis: ANDES CHINCHILLAS
Paramus, N. J.
arba Room 830, 11 W. 42 St., NYC.

Ar nori sutaupyti vartotą auto?
Ar nori sutaupyti pinigų?
Ar nori laiko išsimokėjimui,
Tai aplankyk
THE GREAT KILLS MOTOR SALES
4301 Amboy Road
Staten Island 8, N. Y.
HO 6-0611

"Religiniai reikmenys ir dovanos kasdien pasitaikančios gaunami"
VEDYBOMS • KONFIRMACIJAI
SUŽIEDUOTUVĖMS
GRADUACIJOMS
IR KITOMS PROGOMS
TEIK DOVANAS KATALIKIŠKOS PRASMĖS
Madonna Gift Shop
114 BROADWAY
PATERSON, N. J.

Four Hour Family Service
Your Laundry called for and delivered to the home
Washed — dried and Semi-Folded
18 lbs — $1.70
Special — Rug $1.00 with wash bundle
WONDER WASH LAUNDERMAT
419 Forest Ave., Staten Island
GI 2-0876

L. ROCCO
WOODSIDE'S GERIAUSI JUVELYRAI
64-04 ROOSEVELT AVE.
Woodside, L. I.
Deimantai - Laikrodžiai - Dovanos
Tel. NE 9-2857

ŠV. PRANCIŠKOS CABRINI ŠVENTOVĖ
ŠV. DONATO BAŽNYČIOJE
ŠV. DONATO BAŽNYČIOJE
65 ir Callowhill Sts. (4 blokai nuo Market St.), Philadelphia
AMŽINOJI NOVENA Į ŠV. PRANCIŠKĄ CABRINI
Ketvirtadieniais 3:30, 7:30 ir 8:15
Mišios aukojamos ketvirtadieniais už tuos, kurie dalyvauja novenoje arba prisiunčia savo intencijas.
Aplankykite koplyčią, kurioje garbinama šv. Pranciška Cabrini.

ČINČILOS, 4 POROS (lizdai ir narveliai), prašo $1,500. Atiduodama už geresnį pasiūlymą.
GI 7-3209, po 8 p. m.

Tel. APplegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BELECKAS, savininkas
Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST BROOKLYN 27, N. Y
Tel. EV 2-9588 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

SPORTAS

Veda Ant. Bagdžiūnas

Lietuvių S. K.— Minerva 1—0 (0—0)

Dar vieną "liesoką" pergalę įnešė Lietuvių S. K. futfolininkai į savo šių metų sezono kronikas. Kietokas riešutas Minerva laimingu Bevio įvarčiu buvo įveikta 1—0. To pakako mūsų vienuolikei pasipuošti dviem taškais, kurie sustiprino jos padėtį pirmenybių lentelės viduryje. Susirgusį Baulą šoko pakeisti net trys antrosios vienuolikės žaidikai — Beleckas, Bagdžiūnas ir Vyt. Klinyys iš kurių tik pastarasis pasirodė vertas vilkėti pirmosios vienuolikės uniformą. Likusieji O'Brien, Vaitkevičius, Mileris, Wells, Arens, Jokubaitis, Sabaliauskas, Jegeris, Levis ir Gražys sukovojo vidutiniškai, ir lietuviai žiūrovai dažnai juos matė geresnėje formoje.

Jauniai nuleido sparnus prieš stipresnius Eintrachto jaunius 3—0 ir antroji vienuolikė suklupo prieš Minervos antrąją 3—1 (1—1). Garbės įvartį nelaikomai "įsodino" Edv. Skobeika.

Krepšininkai suklupo Lietuvių Atletų kl. — Ridgewood 41—58

Nepavyko atletų krepšininkams antrąjį ratą baigti sausai — Ridgewoodo penketukas pasirodė ne tik taiklesni šauliai, bet ir greičiu ir technika ir taktika praaugo mūsų žaidikus. Momentais sunku buvo beatpažinti mūsiškius, kurie net paprasto kamuolio neįstengdavo pagauti.

LAK atstovavo Mikulskis, įsvedęs 17 taškų, Kazlauskas 9, Keskonis 8, Daukša 5, Birutis 2, Narbutas ir Ruzgas.

Šį penktadienį, bal. 29., 4:45 val. mūsų krepšininkai žaidžia pakartotinas rungtynes su Bushwick penketuku, gi jas laimėję (o tai yra būtina) šeštadienį susitinka su Ispanų penketuku. Rungtynės vyksta YMCA salėje Marcy Ave.

Po gražiai praėjusio sportininko vakaro Apreiškimo parapijos salėje Liet. Sporto Klubo New Jersey atstovai ruošia dar šaunesnį vakarą Newarke balandžio 30 d. 6 val. Newarkiečiai nepasitenkina tik šokiais. Jie svečius žada palinksminti Vyt. Kidolio režisuota 3 veiksmų komedija "Buhalterijos klaida". Vakaras įvyks šv. Trejybės parapijos salėje, 207 Adams St. Newarke. Šokiams gros Xaver Cugat orkestras.

Organizacinis Komitetas praneša, kad V-sioms sporto žaidynėms, New Yorke, Lietuvių Atletų Klubas paskyrė krepšiniui pereinamąją taurę.

Lietuvių Sporto Klubas paskyrė stalo teniso komandinių varžybų I vietos laimėtojui taurę.

Organizacinis Komitetas kviečia atsiliepti ir kitas organizacijas taurių paskyrimo reikalu.

J.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Chicagos miesto pirmenybėse padėtis mažai tepasikeitusi. P . Tautvaiša įveikė A. Sandriną, bet A. Sandrin sudorojo Turjanskį. Pirmuoju eina A. Sandrin su 5½, P. Tautvaiša 5, Buerger 4½, Fishheimer 4. Beliko 3 ratai.

N. Yorko lietuviai pr. metų p-bes baigė labai garbingai, laimėdami 3 vietą iš 10 dalyvavusių klubų. Šiemet p-bėse lietuviai sukovojo silpniau ir atsistojo į 4 vietą savo grupėje, pralenkdami tik Brooklyn Res. ir Long Cabin B. Šulošta lygiom su 2 ir 3 vietoj stovinčiais Marshall ir Queens klubais, laimėta prieš Long Cabin, bet dukart pralaimėta: prieš grupės laimėtoją Manhattan ir "bereikalingai" prieš Brooklyn Res. Lošiant su pastaraisiais mūsiškiai turėjo 2½ taškų ant pirmųjų 3 lentų, bet likusiems trims nepavyko pridėti nė pustaškio. Kiečiau sukovojus, laimėjimas būtų lėmęs lietuviams antrą vietą draug su Marshall klubu.

Paskirai taškų surinko: S. Trojanas 4 iš 4! (nelošė su Brooklynu), M. Paškevičius 3, S. Vasiljevas 2½, Staknys ir Vilpišauskas po 2, Šukys ir Malinauskas po 1.

"Chess Life", balandžio 5, rašo, kad Boston "All Stars" from Harvard, Boylston, Cambridge and **Lithuanian** laimėjo prieš North Shore lygos atstovus. Įvardina taškų laimėtojus H. Lyman, **K. Merkį** ir kt.

"Chess Review" balandžio nr. Postal skyriuje talpina šias lietuvių pasekmes: Kontautas įveikė McInturff ir Karalaitis — Trotzuką (52—NS), Namikas sudorojo Stanley ir lygiom baigė su Carlson (54—N). Pralaimėjo: Namikas prieš Lozano, ir Blasius prieš Jones (54—N).

U. S. Amateur Chess Championship įvyks geg. 20—22, Mohegan Country Club, Lake Mohegan, N. Y. Šiose p-bėse gali dalyvauti visi šachmatininkai, išskyrus meisterių klasės lošėjus. Registruotis ir teirautis šiuo adresu: USCF 81 Bedford Street, New York 14, N. Y.

Geller laimėjo sprendžiamą matčą su Smyslovu ir tapo Sovietų S-gos čempionas.

Buenos Aires jubil. turnyras. Pirmauja argentinietis Pilnik su 4:0, Ivkov (Jugsl) 3½, Gligoric, Pachman ir Szabo po 3:1. JAV meisteris Bisguier teturi 1 taška. Jis sulošė lygiom su Trifunovic ir Rossetto. Pralaimėjo Pilnikui ir Panno.

New Yorke įvykusios šachmatų rungtynės tarp lietuvių ir estų baigėsi lygiomis 3½:3½. Pačioj pradžioj estai užsiplėšė 3:0 ir liet. komandai gręsė pralošimas. Tačiau palengva pasisekė išlyginti rezultatą laimėjimais, pirma Milaševičiaus, paskiau Šukio ir vėliau Staknio. Įtempta padėtis gavosi paskutinioj partijoj, kurioje Galminas iš sunkios padėties išnešė lygiąsias. Paskiri rezultatai: E. Staknys 1— K. Rootare 0, A. Šukys 1 — H. Allik 0, S. Trojanas 0 — L. Kull 1, J. Galminas ½ — A. Tomberg ½, J. Vilpišauskas 0 — V. Podrang 1, M. Milaševičius 1 — A. Salm 0, A. Sakalauskas 0 — J. Koort 1.

S.

Kūdikėlio Jėzaus Šv. Teresės Bažnyčioj
Black Horse Pike ir Eversham Road
Runnemede, New Jersey
PAMALDOS
į
Kūdikėlio Jėzaus Šv. Teresę
KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ . . . 8:00 P. M.
Po pamaldų relikvijų pagarbinimas.

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

Latest Interest Rate **2¾%** a year Credited and Compounded Quarterly

On Regular Savings Accounts
Interest starts the first of the month on sums from $25. to $10,000.
Deposits made on or before the 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all other months draw interest from the first of such month if left to the end of the quarterly dividend period.

THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

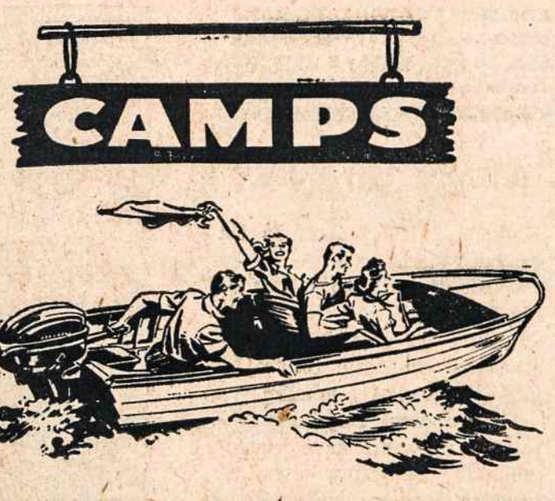

CAMP ST. JOSEPH'S VILLA
HACKETTSTOWN, NEW JERSEY
BERNIUKAMS
Vadovauja išimtinai Ksaverinai Broliai vienuoliai. Kas tik geriausia dėl sveikatos — Vietos — švaros priežiūros — Pramogų. Puikus baseinas. Atviram ore teatras, rateliais čiužinėjimas, didelė sviedinio aikštė, iškilos. Namie gaminti valgiai ir kepiniai.
— Vaikų rojus be jokio kito palyginimo — Užeikit pažiūrėti
Galima lankytis kasdien pradedant balandžiu — Savaitei $35.00, Sezonui $240.00
Užsisakyti 3, 6, 9 savaitėm. Sezonas nuo birželio 30 ligi rugpiūčio 31. Amžius: 6-14.
Informacijom ir susitarti kreipkis
NEW YORK OFFICE: 307 E. 33rd St., New York 16, N. Y.
Tel.: MURRAY HILL 5-6194

MOTHER MAZZARELLO CAMP
North Haledon, N. J.
Mergaitėm tarp 6-14 met;. Atidaroma liepos 3, uždaroma rugp. 25. Visi reikalingi įrengimai. Savaitei 20 dol.
Kreiptis: Sister Theresa Casaro, 659-723 Belmont Ave., No. Haledon, N. J. HAwthorne 7-0452.

WHERE ELSE BUT ON FIRE ISLAND
Are there the kind of people you want to meet . . . in the kind of surroundings YOU will enjoy? And nowhere else on Fire Island, but here at The LIONEL, can you get 1 room housekeeping apartment for as little as $250 per couple for the season . . . with everything you want for your vacation — swimming, fishing, surf, fun and sun. For further information and our unbelievebly low weekly, monthly rate, Catholic Church near by, Call Day — UL 5-8705, Nite — HA 4-9473.
THE LIONEL, Kismet Beach, Fire Island

MOMOWETA, Mattituck, L. I.
BERNIUKAMS 5 - 16
žuvavimas, jūrų ir gėlo vandens pramogos, 20 beisbolo imtynių, arkliukais jojimas, rankdarbiai, šaudymas, fotografavimas. Naktimis žaidimai su tikrais indėnais, visoks sportas. Saugios kabinos, slaugė, daktaras, suaugusių priežiūra, rūpestingas slaugymas, namie gamintas maistas, trim savaitėm $140, 6 sav. $270, 8 sav. $350. Knygutei: James Mulvihill, 43 Seley Drive, Babylon, N. Y.
Deer Park 2-5673

CAMP ST. JOHN
BERNIUKAMS
ir
MERGAITĖMS
prižiūrint
MT. ST. JOHN MOKYKLAI
GLADSTONE, N. J.
Berniukai nuo 6-10, mergaitės nuo 6-15 Stovykla atidaroma liepos 4, uždaroma rugpiūčio 13. Savaitei $25. Visas stovyklavimas prižiūrimas prityrusių vadų.
Rašyk ar skambink:
Mother Vitalano, Camp St. John, Peapack, N. J. Tel. Peapack 8-0640

CAMP HOLY CROSS
Prie Champlain ežero Vermont valstybėj.
BERNIUKAMS
NUO 6 - 16 METŲ.
Atidaroma birželio 26 ligi rugpiūčio 21
Savaitinis mokestis $25. Visos pramogos gerai prižiūrint. Rašyk ar skambink:
REV. EDWARD J. FITZSIMONS
CAMP HOLY CROSS
Lake Champlain, Vermont
Tel. Burlington 4-5419

CAMP NEWMAN
BERNIUKAMS 6 - 16
Center Harbor, New Hampshire.
Atidaroma birželio 27, uždaroma rugpiūčio 24.
UŽ SEZONĄ $400.
Visos pramogos. Rašyk informacijom:
B. F. BROWNE, Camp Newman, Center Harbor, N. H.
Copley 7-4530

CAMP WINNECOWETT įsteigta 1930 m. Crescent Lake, Alton, New Hampshire. Mergaitėm nuo 6-16. Jodinėjimas, plaukymas, tenisas, iškilos. Kabinos su sėtais. Slaugė. CIT. prož. Visos stovyklavimo pramogos. Kaina $325. Prie Winnepesaukee. Catherine T. Dennehy, 106 Algonquin Rd., Chesnut Hill 67, Mass.

CATHEDRAL CAMP
BERNIUKAMS
Lake Apponiguet,
East Freetown, Mass.
Amžius 8 - 16 metų
Atidaroma liepos 2, uždaroma rugp. 24.
Už dvi savaites $60.
Visokios pramogos
Rašyk ar skambink:
REV. WM. J. McMAHON,
Rockwell 3-8874

CAMP GREGORY
BERNIUKAMS NUO 7 - 16
Atidaroma birželio 30, uždaroma rugpiūčio 25. Už 2 savaičių periodą $40, už visą sezoną $140.
Stovyklavimas prižiūrimas prityrusių vadų
Informacijom rašyk:
REV. PETER L. FLANNAGAN,
CAMP GREGORY
Gray, Maine
Tel. Portland 2-3384

CAMP STARRUCCA
Mergaitėm ir bern. 5 - 15, prie Procons. Plaukymas, pramogos lauke, televizija, menas, amatai, rūpestinga priežiūra, labai geras maistas, prieinamos kainos. Knygelės informacijai. Mrs. B. Morath, 1250 White Plains Rd. TA 85530.

BUSS. OPPORTUNITY

GREENWICH VILLAGE. — Naudoti baldai. — Bric-A-Brac — senienos — Įst. prieš 15 metų. — Labai žema nuoma. Gera sutartis. Žavi aplinka — Veikia 5½ dienas nuo 11 A. M. iki 6 P. M. — Parduodama su nuostoliais už $3500. 345 Bleecker St., N. Y. C. WA 9-4784.

DELIKATESŲ KRAUTUVĖ SU NUOSAVYBE
Įsteigta prieš 25 m., 2 šeimų namas, 3 auto garažas. Gyvenime vienkartinė proga.
PR 4-3508

BARAS IR GRILL — gyvam rajone netoli Kingston, N. Y. Įsteigta prieš 10 m., biznis visais metais, 2 akrai žemės, baras atskirame name — bungalovas su 6 kambariais ir dvi vasarinės kabinos. Su nuostoliais už $24,000. HY 2-5168.

DAIGYNAS IR PAKELĖS pardavimo palapinė East Tremont. Įsteigta prieš 24 m., geros pajamos, 3 metam išnuomota, labai pigi nuoma, 7 dienų darbas. Prašo $3000. Gera proga susikurti gyvenimą.
Skambink MO 4-4704, po 7 p. m.

IŠNUOMOJA arba parduoda vienos šeimos namą White Plains, N. Y., 4 miegam., arti kat. mokyklos ir bažn., puiki aplinka, tinka nedideliam biznui.
TA 40644 J

Brooklyn, N. Y. Restoranas ir maisto reikmenų krautuvė.
Gerai aprūpinta, puikiai įrengta, geroj vietoj, įsteigta prieš 13 m., $50 nuoma, 3 metam išnuomota, ketvirtadieniais uždaryta, metinių pajamų tarp $18-20,000.
Su nuostoliais atiduoda už $5000.
GL 3-8686

FISHING STATION with Bar and Grill; waterfront property, 380x370—fully bulkheaded — Price $42,000, good terms, by appointment only. Call JOHN GROSSMAN, 133 East Main Street, Babylon.
Tel. Mohawk 9-6257;
evenings Juniper 1-1604.

DVIRAČIŲ PARDUOTUVĖ
Pilnas pasirinkimas — Prekės su ratais — Vaikų reikmenys — Daug taisymo darbų. Įsteigta prieš 24 metus. Nuoma $85.00, nuoma atvira. Metinės pajamos siekia $12-14000, 6 darbo dienos. Galima pigiai nupirkti. Pastatas irgi parduodamas.
LA 8-3514.

BARAS IR GRILL BROOKLYNE
$1000 savaitinių, kaina $18,000. Išsimokėjimui tartis su savininku. 9 A. M. - 6 P. M.
BU 4-8856

Weekend Retreats for Men
QUEEN OF THE APOSTLES
RETRREAT HOUSE
SAG HARBOR, LONG ISLAND, NEW YORK
Conducted by the Pallottine Fathers
For Reservations or Information Apply to
DIRECTOR of RETREATS or call SAg Harbor 5-0124
INDIVIDUAL ROOMS

REAL ESTATE

MANHASSET (artumoje) (North Shore Hills) — žavus Cape Cod, 4 miegam., gyv. kamb., židinys, valgomasis, moderni virtuvė, 1½ plytelėm klotos vonios, patio, prijungtas garažas, aliejaus šildymas, įrengtas rūsys, sieteliai, 1/5 akro puikios žemės, arti kat. mokyklos ir bažnyčios, puiki aplinka, tuojau galima užimti. $21,500. Savininkas — PI 2-7578

WHITE PLAINS, Haviland Manor, Cape Cod, naujai dekoruota, 5 kamb., vonia w/w apmušalai, aliuminijaus langinės, sieteliai, veneciškos užuolaidos, žaidimo kambarys rūsyje, įrengta pastogė, katal. bendruomenėje. Prašo $22,000. WH 6-2847

Užsisakyk "Šv. Pranciškaus VARPELĮ". Įdomus, naudingas, iliustruotas, mėnesinis religinis žurnaliukas. Metams tik $2.00. Rašyk:
VARPELIS
Kennebunk Port, Maine

BUSS. OPPORTUNITY

LONG ISLAND established poultry farm and equipment, capacity 2500 layers and 5000 broilers; Colonial residence, excellent condition, situated on 4 acres, 900 ft. on main highway, close to village and station; residence can be used as restaurant. Price $25,000. Terms. Carl W. Werner, Realtor. ROslyn 3-1210.

GROŽIO SALIONAS — Parkchester. Aukšto lygio klientūra. Įsteigta prieš 10 m. Sutartis 5 metams su teise prailginti. Labai žema nuoma. Geros pajamos. Veikia 5 dienas. Ideali 2 asmenim. Parduodama su didelėm nuolaidoh.
TA 3-5764

MEDŽIO APDIRBIMO DIRBTUVĖ — 6500 kv. pėdų, įsteigta prieš 8 m. Žema kaina. Gera nuomos sutartis. Nepaprasta proga.
Parduodama už $7000 arba išnuomojama.
UL 7-2660

GAILESTINGUMO MOTINOS DUKTERYS
(Įkūrėja, šv. Marija Juozapa Rosello, kanonizuota 1949)
MERGAITĖS! PADĖKIT JĖZUI
skleisti Jo karalystę žemėje, mokydamos, slaugydamos, dirbdamos misijų arba socialinį darbą.
Rašykite: Rev. Mother Provincial, Villa Rossello, Newfield, N. J.

BUSS. SERVICES

Nemokamai visas namų dekoravimo • apžiūrėjimas ir patarimai
Ypatingas dėmesys jūsų dekoravimo reikalų spalvotom schemom, susitarimas, baldai ir t.t. Jei planuojate dekoruoti ar perdekoruoti, prityrusių bus jum patarta. Ypatingai atsižvelgiama į vienuolynus ir klebonijas.
WILLIAM PREVIDI
EL 5-7891. Anksti ar vėlai vakarais.

STOGĄ IR SIENAS TAISYTI?
Jei mums pavesit atlikti tuos darbus, Jūs galėsit laimėti
$500-$300-200
TAUPUMO BONAIS NEMOKAMAI.
Detalėm sužinoti pašauk:
TO 8-2635 DABAR

VEDYBINIAI TORTAI
greit užsakant. Tą pačią dieną — tik skambtelk
WALKENS BAKERY
29-17 Broadway, Astoria, L. I.
RA 8-6308. Klausk Ann.

REAL ESTATE

GREAT NECK $23,500
Numušta kaina norint greit parduot!
Gyvenamam miestely priverstas parduoti madingą kolonialinį 2 aukštų mūrinį-akmeninį namą. 3 miegam. vid. salė, balkonas, užbaigtas rūsys, 2 mašinom garažas. Puiki aplinka, arti kat. mokyklos ir bažn., krautuvės, susisiekimas.
PL 8-0232. GR 2-6821

JAMAICA ESTATES NORTH — Jaukus kamp. plytų namas su visais patogumais, arti kat. mokyklų ir bažnyčių, šv. Jono univ., požem. traukinio ir k. 6½ dideli kamb., 1½ vonios kamb., 18x38 sausas užbaigtas rūsys su virtuve, atskiras garažas, daug kitų privalumų. $22,500. Pažiūrėkite ir susižavėsite. Principals only. REpublic 9-4761.

MANHASSET MUNSY PARK
Atskira sodyba, 4 miegam., 2½ plytelėm gristos vonios, 2 mašinom garažas. Mušta akmeniu ir lentelėm, sklypas 90x100, geras gamtovaizdis. Principals only. $35,000. Clarance E. Johnson, advokatas, 26 Court St., šv. Marijos parapijoje, Brooklyn 1, N. Y. TR 5-5563 darbo val.

COLLEGE POINT — 2 ŠEIMOM namas 5 ir 6 kamb.ariai, abu butai laisvi, naujas aliejaus įrengimas šildymui, variniai vamzdžiai, arti mokyklos, krautuvės, susisiekimas. Naujai remontuota, langam sieteliai ir veneciškos užuolaidos. Gero stovio, katalikiškoje bendruomenėje.
IN 3-5437

CRESTWOOD PRAŠO $22,750
N A U J I N A M A I
Gerai pastatyti, viduryje salionas, 3 miegamieji, 2 vonios, vienas ypač didelis kamb., labai patogi aplinka. Galima pažiūrėti modelio, 53 Oakland Ave. BUILDER. YOnkers 3-6726

ITHACA - ELMIRA AREA
4 Bedroom Village Home ¾ acre walking distance to schools, shopping, churches, buses to Elmira-Ithaca. Steam oil heat. Large garage, work shop and recreation area enclosed in barn. All buildings in tip top condition. Sacrifice for $17,500 which is 1/3rd of replacement value. Write: Box M 1, Room 830, 11 West 42nd Street, New York City, N. Y.

CRESTWOOD — 6 yrs. — Near Annisciata School — Custom Brick — Corner plot — Center Hall—Large Living Room with Fire place — Dining Room — oversized kitchen —3½ Bed Rooms — 1½ bath — Low texas extras — Near Catholic Schools and Churches — Asking $29,900 but will consider serious offer. Spencer 9-3819

NEW ROCHELLE su nuostoliais idealus didelei kat. šeimai koloninis namas. 3 vonios, powder kambarys, erdvi halė, sandėliukai, 4 židiniai, erdvus su sėtais porčius, aliejum, kombinuoti lengai, 2 auto garažas. Arti mokyklos ir bažnyčios, prie Thruway. Tik $22,000. NE 2-4625

GARDEN City Cape Cod, 1½ years old, immediate occupancy, 4% GI mortgage available, 4 bedrooms, 2 baths, large screened porch, full basement, w/w carpeting; near Catholic schools and churches; asking $19,950. Owner. PI 1-1499.

HASTINGS-ON-HUDSON. Puiki sodyba, chalet tipo namas, 4 miegam., didelis valgomasis, 1½ kamb. voniai, 3 uždari balkonai, akmeninis židinys, šildymas gazu su elektra, 25 kub. Amana šaldytuvas, Apex automatišk. skalbtuvas, ploto 100 x 200, geros aplink mokyklos, nedideli mokesčiai, arti kat. bendruomenė, parduodama su nuostoliais už $15,000. Skambinti: HAstings 5-4482.

10 KAMBARIŲ — 7 kambariai tušti, aliejum garo šiluma, patogu, arti kat. mokyklos ir bažnyčios. Puiki proga. Parduoda už $7000 grynais pinigais. EV 6-6985

BABYLON RAJONE. $40,000
Gražus į vandens pusę ranch namas 2 metų senumo. Nėra kaimynų. 6 kambariai, 2½ vonios, aliejum šildymas oru, 2 auto sujungtas garažas, erdvus patio, aptverta tvoromis, dokas, smėlio paplūdimys, į Great South Bay pusę, 125'x 300' gylio. Įvertinimui pritiktų pamatyti. Arti kat. mokyklos ir bažnyčios.
Savininkas MOhawk 9-8277.

Tonikas viduriam

Čia yra namine gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išgbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, peršalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja $4.00.

Alexander's Co.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

REAL ESTATE

CRANFORD, N. J. centrinės balės namas, 8 kambariai, tiled vonia ir prausykla, erdvus gyv. kambarys su židiniu, kieto medžio grindys ir sienos, pilnas rūsys ir žaidimų kambarys, aliejaus šiluma, GE aliejinis pečius, 2 auto garažas, plotis apie 150 x 150, gera vieta, arti kat. mokyklos ir bažnyčios ir RR stotis. Savininkui skambink susitarti CRanford 6-5478 ar WHitehall 4-2462.

Jei nori ką paskelbti
DARBININKE,
skambink telefonu:
GLenmore 5-7068

LAIDOJIMO ĮSTAIGOS

MUtual 1-1587 **Keansburg 6-0258**
DANIEL A. REILLY
Laidojimo Įstaigos
801 D Street, Belmar, N. J.
201 Laurel Avenue
W. Keansburg

NEW YORK

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
F U N E R A L H O M E
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS : ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

BOSTON, MASS.

BARASEVIČIUS ir SŪNUS
F U N E R A L H O M E
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. SOuth Boston 8-2590

WAITKUS
F U N E R A L H O M E
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS
F U N E R A L H O M E
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
SOuth Boston 8-2609

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĘS
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK
Copyright

NEW YORKO NAUJIENOS

Apreiškimo parapijoje
Sutvirtinimo sakramentas suteikiamas gegužės 15 d. Suteiks vyskupas Boardman. Registruotis klebonijoje.

Gegužinės pamaldos vyks kasdien 7:30 v. v., sekmadieniais — 3 v. p. p.

Latvių kongresas
Amerikos Latvių Sąjungos kongresas balandžio 29 prasideda New Yorke. Tai jau ketvirtas tos sąjungos kongresas. Kasmet jį daro kitame mieste. Pernai buvo Chicagoje. Jos centras yra Washingtone. Pirmininkas prof. Peter Lejinš.

Kun. V. Dabušis
šeštadienį per J. Ginkaus radijo valandėlę kalbės LB Tarybos rinkimo reikalais.

Angelų Kar. parapijos
Maldos Apašt. draugija gegužės 1 d. 6 v. v. parapijos salėje rengia laimėjimų vakarą.

Juozas Dubickas-Dubėnas,
atvykęs New Yorkan iš Worcesterio, studijavo režisūrą ir vaidybą ir šiemet baigė American Academy of Dramatic Arts režisūros ir vaidybos klasę. Ši mokykla yra viena iš geriausių šios rūšies mokyklų JAV. J. Dubėnas yra baigęs Scheinfeldo liet. gimnaziją, atvykęs į Ameriką, atsitarnavo kariuomenėje.

"Buhalterijos klaida"
New Yorko skautų dramos sekcija vaidina Newarke balandžio 30 d. šv. Trejybės par. salėje Liet. Sporto Klubo rengiamame vakare.

Dail. W. J. Witkus
šiuo metu aliejiniais dažais ant drobės piešia didelį (36x40 colių) užsakytą religinį paveikslą Mariją su Kūdikėliu.

Prel. J. Balkūnas
gegužės 1 d. kalbės per Lietuvos Vyčių radiją iš stoties WLOA 1550 kylociklų (Braddock, Pa.).

MASPETHO LIETUVIAMS

Pranešame visiems Maspetho lietuviams, kad Amerikos Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimai įvyksta gegužės 1 d., sekmadienį. Maspetho lietuviams rinkimų patalpa yra parapijos salėje, Perry Ave. Rinkimų dieną lietuviai kviečiami ateiti į rinkimų patalpą ir atiduoti savo balsus. Balsuoti galima nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Maspetho Apylinkės Valdyba

PATERSON, N. J.

Rinkimai į Amerikos Lietuvių Bendruomenės Tarybą vyksta gegužės 1 d. Liet. Piliečių Klubo salėje, 62 Lafayette St. nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak. Balsuoja visi vietos ir apylinkių lietuviai nuo 18 m. amž.

Dalyvaukim Lojalumo parade New Yorke

Balandžio 30 Penktojoje Avenue įvyksta Lojalumo paradas, kurį rengia Amerikos veteranai ir kuriame dalyvauja ir lietuvių grupė.

Lojalumo parado tikslas — pareikšti Jungtinėms Amerikos Valstybėms savo lojalumą bei ištikimybę. Iš kitos pusės pasmerkti žiaurųjį rusiškąjį komunizmą, kurio auka yra ir mūsų tėvynė Lietuva.

Mūsų lietuviškoji garbė reikalauja, kad mūsų grupė būtų gausi ir graži savo organizuotumu. Todėl nepagailėkime keletos valandų laiko, ir visi kaip vienas — tėvai ir vaikai, suaugę ir jaunimas, draugijos, klubai, organizacijos ir atskiri asmenys dalyvaukime parade. Ypač lietuvaitės ir lietuvės maloniai prašomos dalyvauti su tautiniais drabužiais. Tai papuoš paradą.

Visi New Yorko ir New Jersey chorai prašomi dalyvauti parade ir sudainuoti porą — trejetą dainų, pritaikytų eisenai.

Lygiai 1 val. ir 30 min. susirenkame į East 92 gatvę tarp Madison ir Park Ave. Iš čia prasidės eisena.

Važiuoti požeminiu traukiniu Lexington Ave. IRT linija ir išlipti 96 gatvėje. Važiuojantiems ekspresu reikia 86 gatvėje persėsti į lokalinį.

Dalyvaudami Lojalumo parade parodysime savo vieningumą ir pasiryžimą kovoti už savo tėvų žemės išlaisvinimą.

Tad iki pasimatymo!

New Yorko Lietuvių Taryba

CYPRESS HILLS LIETUVIAM!

Cypress Hills Apylinkėje rinkimai įvyksta Novilos namuose — 19 Chestnut St., Brooklyn 8. Visi apylinkės ribose gyveną lietuviai prašomi rinkimuose dalyvauti ir tuo atveju, jeigu dar neesama bendruomenės nariu, įsirašyti vietoje. Rinkimai vyks nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro. **Apylinkės Valdyba.**

Manhattano-Bronxo
apylinkės lietuviai balsuoja Aušros vartų parapijos salėje nuo 9 val. ryto iki 9 val vak.

Broklyno apylinkės
balsuoja: 1. Apreiškimo parapijos mokykloje, N. 5th and Havemeyer Str. 2. Angelų Karalienės parapijos salėje, 213 So. 4th St. 3. Tautininkų klubo patalpoje, 337 Union Ave.

Aidų vakarą
ir premijos už mokslo veikalą įteikimą iš New Yorko į Bostoną šeštadienį išvyksta būrelis kultūrininkų.

Studentai ateitininkai
šeštadienį vyksta į Putnamą, kur studenčių ateitininkių draugovė rengia savo metinę šventę.

Ateitis,
dėl techniškų kliūčių kiek pasivėlinusi, šią savaitę jau išsiuntinėjama skaitytojams.

IŠNUOMOJAMI 3 kambariai su baldais 2 vyram arba dirbančiai porai (business couple). Gazo šildymas, visi patogumai. Richmond Hill. Klausti:
Tel.: VIrginia 3-6814

IŠNUOMOJAMAS vienam asmeniui kambarys. Kreiptis 8059 89 Ave., Woodhaven, L. I.
Tel.: VIrginia 6-2042.

ELIZABETH, N. J.

Šv. Petro ir Povilo lietuvių bažnyčioje 40 valandų pamaldos bus gegužės 1, 2 ir 3 d. d. Pamokslus sakys T. Ant. Mažukna, MIC.

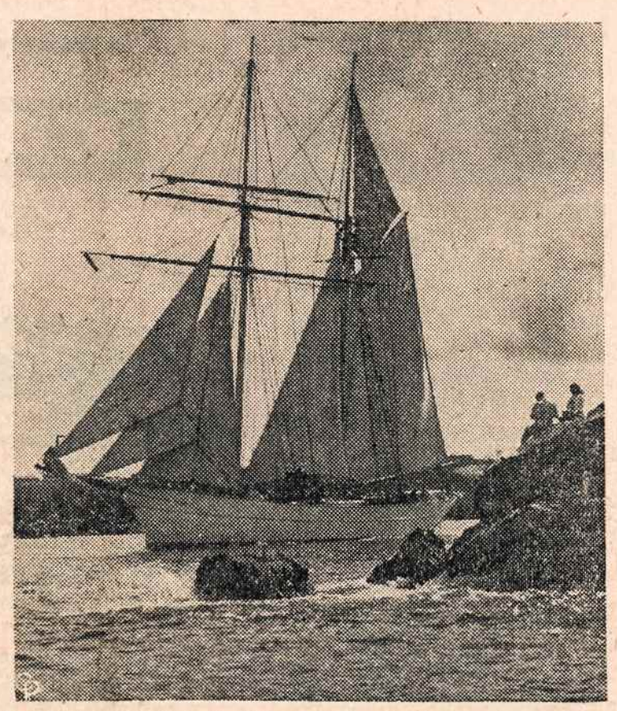

IŠ BERMUDOS išplaukia į New Yorką šis 95 pėdų ilgumo laivas, kuriuo per 18 mėn. apkeliavo pasaulį 17 bern. ir 4 merg., visi jaunesni negu 20 metų. Laivas yra iš Gloucester, Mass.

BOSTONO ŽINIOS

SPAUDOS DIENA

Gegužės 1 Bostone įvyksta Spaudos diena. Tuo pačiu laiku ir L. Darbininkų šv. Juozapo Sąjunga turi savo šventę. Bažnyčioje bus pritaikinti pamokslai. Be to, šia proga visi lengvai galės įsigyti lietuviškų knygų ir užsiprenumeruoti laikraščių. Šiemet šv. Juozapo, Bažnyčios globėjo, šventė iš 27 d. balandžio atkeliama į sekmadienį — gegužės 1 dieną.

* **Sodaliečių pamaldos** bus gegužės 1 d. 9 val. ryto ir gegužės 5 d. 7:30 v. v.; po antrųjų pamaldų bus susirinkimas parapijos salėje.

* **Brocktono** seserų rėmėjų seime So. Bostono lietuviai įteikė 1.100 dol. auką vienuolyno koplyčiai statyti.

* **Ateitininkai** moksleiviai ir studentai metinę savo šventę kartu su Motinos dienos minėjimu ruošia gegužės 8 d. Pamaldos bus šv. Petro bažnyčioje 10 val. Po pietų 2:30 val. parapijos salėje bus iškilmingas posėdis ir meninė dalis. Linksmavakaris ir šokiai bus Strand Hall patalpose.

* **Gegužinės pamaldos** šv. Petro bažnyčioje pradedamos balandžio 30 d. 7:30 v. v.; pamokslą pasakys prel. Ed. Stukelis. Visą gegužės mėn. pamaldos bus šiokiadieniais 7:30 v. v. ir šventadieniais 2:30 v. po pietų.

* **Prel. Ed. Stukelis,** pastoviai gyvenąs New Yorke, balandžio 30 bus Bostone ir šv. Petro lietuvių bažnyčioje 4 val. p. p. ir 8 val. vak. klausys išpažinčių (latvių katalikų), o gegužės 1 d., sekmadienį, aukos šv. Mišias ir pasakys pamokslus latvių ir lietuvių kalbomis.

* **Vaikų pamaldos** Marijos garbei bus gegužės 1 d. Brocktono seserų vienuolyno sodyboje, Iš Bostono vaikai vyksta autobusais 12 val. dienos nuo šv. Petro bažnyčios ir E. 7th St. salės.

* **Kun. M. Vembrė,** kuris vikariauja Stoughtono airių parapijoje, Velykų atostogas praleido šv. Petro par. klebonijoje.

* **Kun. Vac. Šarkai** ligoje paremti renkamos aukos lapais, kurių galima gauti pas Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Bostono skyriaus pirm. V. Kulbokienę (51 Thomas Park); aukas galima taip pat įteikti A. Andriušienei (399 W. 4th St.), Pr. Averkai (555 6th St.), A. Juknevičiui (545 E. Broadway), Pr. Kaladienei (665 E. 7th St.).

* **Adv. A. O. Šalna** buvęs Advokatų Sąjungos pirmininkas, balandžio 18 Commander viešbutyje buvo pagerbtas metiniam Advokatų Sąjungos bankete, kuriame Vyr. Teismo teisėjas Counihan adv. A. Šalnai ir kitiem buvusiem sąjungos pirmininkam įteikė atminimui po įgraviruotą elektrinį laikrodį. Adv. A. O. Šalna Advokatų Sąjungos pirmininku buvo 1937 m.

* **Šv. Petro par. choran** įstojo gražus būrys jaunų ateitininkų ir skautų. Dabar choras turi virš 50 narių. Vieno lituanistinės mokyklos mokytojo paraginti minimi jaunuoliai pasiryžo prisidėti prie to gražaus darbo. Taip pat keli chore dalyvaujantieji tėvai atsivedė savo jau pajėgius giedoti vaikus. Džiugu, kad Bostono lietuvių kolonijoje atsiranda žmonių, kurie rodo nuoširdų supratimą aktualiems lietuvių reikalams išeivijoje.

* **Dr. J. Vaitkūnas** su žmona, grįždamas iš gydytojų suvažiavimo New Yorke, buvo užsukęs į Bostoną; jis yra gydytoju Woodhaven, Ill.

* **A. Kneižio** vadovaujamoje radijo valandoje balandžio 24 dainavo šv. Petro parapijos jaunųjų choras, kurį moko sesuo Elzbieta.

* **Automobilių parodą** Bostone aplankė šv. Petro par. mokyklos 7 ir 8 skyrių mokiniai.

* **Providence** įvykusiame N. Anglijos vyčių suvažiavime į apskrities valdybą iš So. Bostono išrinkti: Jonas Olevičius pirmininku, R. Šataitė sekretore, Juozas Marcinkevičius sporto sekcijos vedėju; dvasios vadu liko kun. J. Žuromskis.

Pranciškonų spaudos koncertas Bostone

Gegužės 1 d. Bostone rengiamas spaudai palaikyti koncertas labai sudomino to miesto ir apylinkės lietuvius. Koncertą rengia lietuviai pranciškonai, šiuo metu taip aktyviai įsijungę į lietuviškos spaudos darbą, o tuo pačiu ir į lietuvybės gelbėjimą didžiajame nutautėjimo pavojuje.

Sava spauda visuomet rodė mūsų kultūrinio bei patriotinio gyvenimo pulsą. Pažvelgus į ją, tuojau pastebima, kiek esame pakilę ir kiek yra mumyse tautinės gyvybės. Ypač išeivijoje, kur žmonės gyvena atskirti nuo savo tautos, spauda juos ne tiktai sujungia bendram veikimui, bet, lyg kokia galinga srovė, atneša dvasinių brangenybių iš gimtosios žemės.

Nepriklausomybės metais jos plaukė čionai iš Lietuvos įvairiausiais pavidalais. Spauda Amerikos lietuviams kalbėjo apie ten trumpu laiku padarytą didelę pažangą moksle, mene, literatūroje, visuomeninėje veikloje. Vienu žodžiu, šio krašto mūsų spaudoje atsišvietė tėvų žemės dvasinis ir medžiaginis gyvenimas. Visa tai skatino saugoti lietuvybę ir nepasiduoti pašalinėms įtakoms. Visi nūn pripažįsta, kad Lietuvos nepriklausomybės laikais, kai daugiausia per spaudą, buvo palaikomas ryšys su gimtąja šalim, ir šioje Atlanto pusėje augęs jaunimas rodė daugiau dėmesio Lietuvai.

Šiandien jau nebėra to ryšio su tėvų žeme. Vadinamoji "geležinė uždanga" tik paukščiam dar netrukdo iš ten atskristi. Po komunistinės okupacijos jau nebegalima kalbėti apie tas dvasines brangenybes, kurios anksčiau mus pasiekdavo per spaudą. Lietuvoje dabar yra sustabdyta pažanga. Ten pavergti žmonės laukia iš mūsų pagalbos. Laisvės šalyje Amerikoje mes galime ne tiktai pasidarbuoti Lietuvos išlaisvinimui, bet ir sukrauti dvasinių brangenybių, kurių ji prašys išaušus laisvės dienai.

Tai įmanoma padaryti daugiausia per spaudą. Šiandien tiek mūsų tautinei vienybei išlaikyti, tiek su nutautėjimo pavojais grumtis, tiek pagaliau dvasinei pažangai kelti geriausią priemonė yra lietuviškoji spauda. Jeigu senoji ir naujoji karta jos reikšmę pilnai supras, nežūsime. Ir priešingai — jeigu pradės savos spaudos nebevertinti, tautinė mirtis bus neišvengiama. Ne be Dievo Apvaizdos tokia žymi Lietuvos šviesuomenės dalis, pabėgusi nuo mirties, atvyko į Ameriką. Niekados čia nėra buvę tiek rašytojų ir mokslininkų, galinčių kurti ir per spaudą skleisti mums dvasines brangenybes. Reikia tik, kad knygoms ir laikraščiams netrūktų skaitytojų bei rėmėjų. Dabar labiau kaip kada nors spauda rodo mūsų tautinio gyvenimo pulsą.

Į šį didžiai svarbų spaudos žygį šiuo metu visomis jėgomis yra įsijungę ir Tėvai Pranciškonai. Jau nekalbant apie gausias knygas ir savo spaustuvėje atmušamus kitų leidinius, jų rūpesčiu išeina 3 laikraščiai — DARBININKAS, AIDAI ir ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIS. Pirmasis visuomeninio — politinio pobūdžio savaitėje 2 kartu pasirodąs laikraštis, Amerikos lietuviams pateikia šviežiausias lietuviškojo gyvenimo ir tolimo pasaulio žinias bei laimėjimus. Antrasis — AIDAI, kultūros žurnalas, palaiko tą gyvą kūrybinę kibirkštį, kuri dega moksle, mene ir literatūroje. Tai yra vienintelis tos rūšies žurnalas laisvajame pasaulyje. Jo leidėjai, norėdami, kad ta kibirkštėlė išeivijoje neužgestų, kasmet skiria 500 dol. dovaną arba premiją už geriausią mokslo ar literatūros veikalą. Malonu paminėti, kad jos fundatorius šiemet yra žinomasis spaudos apaštalas prel. Pr. Juras. Ta premija kaip tik bus įteikta šiame spaudos koncerte. Trečiasis pranciškonų laikraštis yra ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIS, daugiausia rašąs apie religiją.

Tais trimis laikraščiais yra apimamos visos Amerikos lietuvių gyvenimo sritys ir jais yra skleidžiamos dvasinės brangenybės tolimiausiuose pasaulio kampeliuose, kur tik gyvena lietuviai skaitytojai. Jų daugiausia aptinkama Naujojoje Anglijoje. Čia — Lawrence mieste — gyvena ir pats AIDŲ premijos fundatorius. Tad suprantama, kodėl šiemet Pranciškonų spaudos koncertas rengiamas Bostone.

Tikimasi, kad į jį gausiai atvyks Bostono ir apylinkės lietuviai — DARBININKO, AIDŲ ir ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIO skaitytojai; tikimasi, kad į šį koncertą atsilankys ir neskaitantieji šių laikraščių, bet suprantą lietuviškos spaudos reikšmę šiais skaudžiais mūsų tautos metais. Spaudos darbas, ypač šiandien yra labai sunkus ir, medžiagiškai imant, nuostolingas. Todėl reikalinga visų parama, kad jame būtų galima tesėti. Spauda tiek iš leidėjų, tiek iš skaitančiosios visuomenės reikalauja aukos ir nuoširdumo. **L. A.**

Rašytojų Klubo susirinkimas spaudos koncerto proga įvyksta gegužės 1 d. 6 val. tautininkų namuose. Pirmą kartą dalyvaus gausus svečių rašytojų būrys — J. Aistis, P. Jurkus, N. Mazalaitė, A. Vaičiulaitis. Kartu bus tradicinė kava — vakarienė. Kviečiami dalyvauti klubo nariai ir visuomenė.

BOSTONO IR APYLINKIŲ LIETUVIAM!

Gegužės 1, sekmadienį, įvyksta pirmieji JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimai visose Amerikos Jungtinėse Valstybėse. Kviečiame visus lietuvius aktyviai dalyvauti šiuose rinkimuose. Rinkimų patalpos bus atidarytos gegužės 1 d. nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro. Ten bus galima įsirašyti nariu ir atiduoti balsą.

So. Bostone 484 E. 4th St., Tautinės S-gos namai.

Brocktone 30 Intervale St., Sandaros salėje.

Lawrence 91 Bradford St., Šv. Pranciškaus par. salėje.

JAV Lietuvių Bendruomenės Bostono Apygardos Valdyba.

CAMBRIDGE, MASS.

Lietuvių radijos valandos vakaras balandžio 15 d. praėjo labai sėkmingai. Meninę programą atliko akordeonu ir solo muz. J. Tamulionis ir O. Skirkevičienė iš Nashua, N. H., pianu — J. Lapinskas iš Bostono. Vakarienę rūpinosi vyr. šeimininkė B. Žilienė su padėjėjom Mačuikiene, Šeputiene ir Burokiene; svečius prėminėjo H. A. Plekavičius, J. Žilius, A. Žilius ir k. vyrai. Visiems rėmėjams ir atsilankiusiems svečiams gražiai padėkojo radijo programos vedėjas A. F. Kneižys.

Naujos šeimos

Susituokė Albinas Banys su Dana Sofija Dunauskaite vasario 16, A. Kalveris su M. Kaminskaite balandžio 24; rengiasi susituokti J. Puzinas su M. Markelionyte ir V. Brantneris su M. Eidimtaite.

Balfo rūpesčiu vasario 24 buvo rodomi brolių Motuzų filmai iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo. Ta proga Balfo 60 skyriaus pirm. B. Jakutis ragino daugiau paremti vargstančius lietuvius Vokietijoje. Balfo skyr. valdyba sudaro: pirm. B. Jakutis, vicepirm. dr. P. Lužackas, P. Radaitis, ir S. Luinis, sekr. B. Šimkus, fin. rašt. A. Daukantas, ižd. J. Siurvila. Metinį mokestį po 1 dol. sumokėjo: kun. Pr. Juškaitis, B. Jakutis, J. Pavydis, A. Samata, A. Vinčiūnas, M. Norbutas, M. Jakutienė.

A. Malinauskienė jau grįžo iš Floridos pasilsėjusi, o jos duktė dar liko ilsėtis.

P. Žilionienė grįžo iš ligoninės ir sveiksta namie.

M. Girdvainienė susižeidė krisdama nuo laiptų.

S. Urbonas palaidotas iš mūsų parapijos bažnyčios balandžio 23 d.

Lietuvių piliečių kluban įsilaužė vagys pridarė daug nuostolių. **K. P.**

Sekmadienį, GEGUŽĖS 1,
įvyksta Apreiškimo parapijos salėje (Havemeyer & No. 5th Sts., Brooklyn, N. Y.)

Pavasarinis Koncertas-Balius

Programą išpildo: "Rūtos" radijo ansamblis, vad. *Alg. Kačanausko,*
"Sakalų" vyrų kvartetas,
Vilniaus operos solistė *F. Pupėnaitė-Vasiliauskienė,*
Be to, muzikalinis vaidinimas.
Konferuoja akt. *V. Žukauskas.*

Programos pradžia — 4:30, Šokiai — 7:30
GROJA *JOE THOMAS* ORKESTRAS
ĮŽANGA — $1.50

"Rūtos" Lietuviškojo Radijo Rėmėjų Kultūros Klubas

JUOZAS GRABAU
REAL ESTATE BROKER
Tarpininkavimas perkant ir parduodant nekilnojamą turtą, patalpų bei butų nuomavimas; parūpinimas paskolų (mortgidžių) ir t.t.
Sąžiningas ir greitas patarnavimas.
227 BEDFORD AVE. BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-7524

Tel. EV. 8-9794
M. and Z. AUTO COLLISION WORKS
LIETUVIŲ SPECIALISTŲ
COLLISION IR AUTO TAISYMO D-VĖ
Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai.
Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai.
J. MALDUTIS, namų tel. HY 7-3247 **937 GRAND STREET**
Z. ZALIAUSKAS, namų tel. GL. 6-8659 **BROOKLYN, N. Y.**